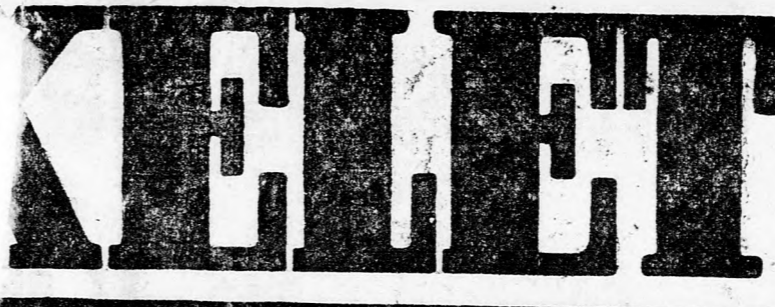

Taxa postala
plátitá in num.
No. 30523/1934

10. Telefon: 18-60. Előli
Havonta 110, negyedév
évre 600, egészévre 1200
földre: Havonta 2, ne
félévre 12, egészévre 20
Hirdetések díjszabás szeri
„Uj KELET” a transilv
banatj zsidóság egyetlen napilap
ja. Cikkeit utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Ke-
Ara 5 lej

dator respnsabil-Felelős szerkesztő:
Jámbor Ferenc, Administrator
delegat si grant respnsabil-Felelős
igazgató: Schwartz Endre, Proprietar-
tulajdonos: Fratinitas S. A. R.
de Editura, Registrul publicatiunilor
periódice No. 43, Dos. 889, 1933.
Tribunatul Cluj, Secția III.

Péntek, június 30.
1939—5699. Tamuz 13.
XXII. évfolyam, 143. szám.

A tragikus évforduló

Június 28-ikán huszonöt éve volt annak, hogy Príncipe Gavril szerb diák golyóitól találva, meghalt Ferenc Ferdinánd, az osztrák-magyar monarchia trónörököse. A mai nyugtalanság, a lelkeket uraló idegtépő bizonytalanság teszi azt, hogy ez az évforduló, amelyről esztendőről esztendőre rossz álmokként emlékezett meg a világ, merész ivben visszakanyarodott a forró aktualitások középpontjába. A serejei merénylet szolgáltatja az okot a hadüzenet számára, amelyet a bécsi Bal-platz és a berlini Wilhelmstrasse párnázott ajtó mögött szerkesztettek meg egyenkekaratu politikuskok és tul-ambiciózus katonák.

A világ ma már tudja, hogy a merénylet ürügyül szolgál csupán a Szerbia elleni hadművelethez. Az olasz külügyminisztérium irattárából előkerült egy távirat, amelyben az osztrák-magyar monarchia 1913-ban Olaszország közreműködését kéri egy Szerbia elleni preventív háborúhoz. A tervek már régen készen állottak és csak egy szikrára volt szükség, amely előidézte a robbanást, Európa puskaikkal telt légkörében. Vér, szénvedés és pusztulás borította el a világot a Belgrádhöz intézett ultimátum nyomán, amelyre annakidején a szerb kormány olyan engedékenyhangú választ adott, hogy békés akarat mellett könnyen meg lehetett volna találni az incidens fegyver nélküli elintézésének módját.

Az európai politikai erkölcsök az elmúlt 25 év alatt teljesen lezültek, a nemzetközi jog örökérvényűnek hitt szabályai értéküket veszítették. A serejei emlékek azért kisért fel ma oly véstérhes aktualitással, mert az emberek tudják, hogy ma már incidensre sincs szükség és ultimátumot sem intéznek ahhoz, hogy a barbár öldöklést elindítsák valahol. A követeket nem fogják visszahívni államshelyükről és azok országuk békés akaratáról fognak szaválni még akkor is, midőn a vérontás már régen kezdetét vette.

Sforza gróf, Olaszország egykori külügyminisztere, az évfordulóról való megemlékezésében felidézi a légkört, amely 1914-ben a világháború kirobbantását megelőzte. A francia és angol kormány felelőssége — mondja az emigrációban élő olasz politikus — nem tagadható, mert bizalmaskodásaikkal, hajlongásaikkal a berlini tirádákkal szembeni hallgatással végül is elhittették Berlinben, hogy a központi hatalmak mindent megtesznek. Ferenc József brüsszi módon elrendelte Bosznia, Hercegovina annektálását. De Párizs csak arra gondolt, hogy megnyugtassa Rómát és Szentpétervárt, amelyeket joggal firtált ez a kevésbé lojális eljárás, mielőtt Londonban megújították az elismerést „a monarchia tiszteltreméltó nesztörvényével” szemben. Németország gyarmatokat kért és vilámai fenyegetőzött, ha nem kapja meg. Anglia azonban táviratozott követének, lord Haldanek Berlinbe, hogy keressenek egy módosítást, amely lehetővé teszi Anglia egy évszázados szövetségese afrikai területeinek Németország számára való átadását.

„A minap — folytatja cikkét Sforza gróf — találkoztam Franciaországban Ferenc József egykori nagykövetével, aki a fenti kért maradványok megemlékeztetésére visszateremt Londonból, vagy Párizsból — mondotta az őz diplomata — és a Balplatzon a Downingstreet, vagy a Quai d'Orsay hangulata iránt érdeklődtek, azt kellett válaszolnom, hogy az antant sohasem fog szembe szállni Németország és Ausztria-Magyarország végső akaratával. Mi joggal híhetünk Bécsben, hogy megszállhatjuk Szerbiát; Berlinben joggal gondolhatjuk, hogy az antant végül is mindig engedni fog, ahogyan engedett Bosznia-Hercegovina kérdésében is. 1913-ban egyedül Giolitti olasz miniszterelnök ellen szilárdan a mi preventív háborús tervünket, a többiek vállukat vonogatták. Szinte hihetjük végül, hogy egyenesen bécsaptak minket.”

A világháború kirobbantásának okait kutatók akadém egyöntetűen állapítják meg, hogy a londoni kormány idejében figyelmezteti a támadó államokat, hogy utjukban fogják találni az angol birodalom erejét is. Ezért, ha az angol államférfiak ismételtlen egyezkedési készségüket hangoztatják, Sforza gróffal együtt sokan gondolnak aggodalommal arra, hogy a történelem néha megismétlődik.

Nyugtalanság Danzigban

„Német rajtaütés Danzigban: kihívás volna egész Európa számára” — írják a londoni lapok

Varsó, június 29. (Rador). A Havas tudni véli, hogy Himmler szerdán Danzigba érkezett, hogy szemlét tartson az ottani nemzeti szocialista alakulatok felett.

A csütörtök reggeli angol lapok aggodalmukat fejezik ki a danzigi helyzet miatt. Ugyanis 4000 német tiszt és katona hatolt be a szabad város területére. A danzigi rendőrséget és a Kelet-Poroszországból érkező németeket gázmáskokkal látják el.

A News Chronicle vezércikkét szentel a kérdésnek és kijelenti, hogy a nemzeti szocialisták keserűen csalódnának, ha azt képzélik, hogy önkéntes különítményekkel megszállhatják Danzigot és eljárásukat Lengyelország területén néznék. Lengyelország fellépését Anglia katonai beavatkozása követné.

A Daily Telegraph szerint a háború még nem elkerülhetetlen, de kitérése kiszámíthatatlan véletlentől, egyetlen ember szeszélyétől vagy hangulatától függ és senki sem jósolhatja meg, hova vezet ennek az embernek az agya. Ezért fel kell készülniök a többieknek a legsúlyosabb eshetőségre.

A Daily Herald vezércikkében megállapítja, miszerint Hitler újabb lépést akar tenni Danzigban. Ha eljárása katonai rajtaütés formáját venné fel, ez a legsúlyosabb jellegű válságot siettetné. Hitler nem akarja ren-

dezni a danzigi kérdést, hanem újabb diadalt akar. Ha Danzigban rajtaütés történik, az kihívás lesz egész Európa címére.

Rohamosztagok szállták meg a danzigi rádióállomást

Varsó, június 29. (Rador). A lengyel lapok danzigi jelentése szerint 100 rohamosztagos szállta meg a danzigi rádióállomás épületét, amelynek védelmét rájuk bízták. A sajtó értesülése szerint a danzigi vágóhidak utastást kaptak, hogy nagymennyiségű fagyasztott húst tartalokoljanak az önkéntes szervezet számára.

A danzigi rendőrség „kiegészítése”

Berlin, június 29. A Havas jelenti: A német fővárosban igen nehéz mértékadó értesüléseket szerezni a Danzigról elterjedt hírek kapcsán, melyek szerint német birodalmi elemekkel egészítették ki a danzigi rendőrséget. Hivatalos körök rámutatnak arra, hogy a danzigi rendőrség létszámát a lengyel-danzigi szerződés határozza meg és a mai létszám távolról sem haladja meg a szerződésben megállapított határokat. A szabad város hatóságainak jogukban áll a szerződésadta keretben kiegészíteni a rendőrség létszámát Ugyanezen körök hangoztatják, hogy nem akarják megváltoztatni a danzigi helyzetet.

Hitler és Mussolini találkoztak az olasz határon?

London, június 29. (Rador). A Times római tudósítója tudni véli, hogy Mussolini és Hitler a napokban megbeszélést folytattak a német-olasz határon.

A lapok — jelenti a Times — nem közöltek semmit arról, hogyan és hol történt a vasárnapot Mussolini, habár pontos beszámoló adtak egyéb programjáról.

London, június 29. (Rador). Henderson munkáspárti képviselő kérdésére Chamberlain kijelentette az alsóházban, hogy a brit kormánynak nem áll szándékában Berlinben szövetenni azokat az angolellenes támadásokat, amikre Göbbels ragadtatta el magát legutóbbi beszédeiben.

Churchill: „Nem hiszek a háború lehetőségében”

London, június 29. A Carlton klubban Winston Churchill beszédet tartott, amelyben többek között kijelentette:

— Nem hiszem, hogy háború kerülne a sor, bár a helyzet kétségtelenül igen feszült és még súlyos következményekkel kell számolni. A helyzetet nagyjából, úgy látom, mint Daladier. Az erők legteljesebb összefogására van szükség. Hitler kancellár azt mondotta: „Mindent alaposan megfontolok, mielőtt átlépném a Rubicont”. Anglia is hasonlóképpen jár el és ha nem kerül sor kifejezetten erőszakos lépésekre, úgy inkább ragaszkodnék is a semlegesség álláspontjához.

— A külpolitikai helyzet — folytatta Churchill — hasonló a múlt évéhez, csak az idén több lehetősége áll fenn az angol részről történő beavatkozásnak. Tavaly Angliának nem voltak szerződéses kötelezettségei Csehszlovákiával szemben, míg az idén szavatossága áll fenn Lengyelországgal szemben és egy nem lengyel részről provokált támadás esetén hadba kell vonulnia. Európa a válság idejét éli, de feszültsége az elkövetkező hónapokban még fokozódhatik. A németek azt hiszik, hogy Franciaország és Anglia nem vállal háborús lehetőséget, elfelejtik azonban, hogy a két állam a rájuk kényszerítendő háborút igenis vállalja. Pedig Anglia békében akar együttműködni Németországgal, amelytől csak jóakaratot kíván. Tévedés az is, hogy az angolok adót esetben nem akarnának Danzigért harcolni. Danzig ma jelleppé lett és éppen ezért egy vele szemben alkalmazott

erőszak világpolitikai jelentőségű és kihatása lehet. Mégis hangsúlyozni kívánom — mondotta Churchill —, hogy nem hiszek a háború lehetőségében.

Anglia hajlandó új flottaegyezményt kötni Németországgal

Berlin, június 29. Az angol kormány ma memorandumot tett közre az angol-német flottaegyezmény Németország részéről történt felmondásával kapcsolatban. A memorandum sorra veszi a felmondás Hitler által megadott indokait és azokat alaptalanoknak minősíti. Nem áll az, mintha Anglia Németországban ellenséget látna. Erre csak abban az esetben kerülne sor, ha Németország valamely államot megtámadná, mint ahogyan ezt Ausztria, a szudétavidék, a Memelvidék és Csehország esetében tette. Nem áll az, mintha Anglia bekerítési politikát folytatna Németországgal szemben. Az angol kormány szívesen néz a német kereskedelem érvényesülése elébe, ha ez a kölcsönös bizalom és jóakarattal légkörében történik. Végül megjegyzi a memorandum, hogy amennyiben Németország új megegyezést akarna, úgy Anglia hajlandó volna az ezzel kapcsolatos német pozíciókat megvizsgálni.

A német távirati iroda szerint berlini politikai körök a memorandumot „a képmutatás tipikus példájának” tekintik. Hitler annak idején önként ajánlotta fel, hogy az angol flottaállomány 35 százalékára korlátozza a német flottát, ezt azonban nem azért tette, hogy a német fegyverkezést mérsékelje, hanem mert ellenszolgáltatásként az angol-német viszony általános javulását várta el. Anglia azonos bekerítési politikát folytat, mint a háború előtt. Ugyan ki volna hivatva arra, hogy megállapítsa, vajon Németország megtámad-e egy harmadik államot? Talán Anglia? Vagy a Népszövetséget akarják ehhez életrekelteni? Nem áll az, hogy Németország megtámadta volna Ausztriát, a szudétavidéket, Memelt. Csupán végtetett területeken a németek elleni erőszakosságoknak. Ugyanez áll a cseh-morva protektorátusra is, amely ezer év óta a német élettérhez tartozik. Anglia nagyon jól tudja, hogy Németország nem akar egyebet, mint a versaillesi békeszerződés bilincseinek megsemmisítését.

(Folytatása a 8-ik oldalon)

VILÁG TUKRUM

Mese a bekerítés politikájáról

Irta: COMM. R. FLETSCHER
az angol alsóház tagja

Anglia és Franciaország közvéleménye állandó nyomással a két ország kormányát a paktumok egész sorozatának megkötésére kényszeríti. Olyan paktumokat kívánnak, amelyek kölcsönös segítségük révén alkalmasok arra, hogy szilárd rendszert alkossanak a békebontók ellen. Ilyen paktumokat immár megkötöttek Lengyelországgal és Törökországgal, míg Románia és Görögország garancia nyilatkozatot kapott és meg van a remény arra, hogy az egész művet meg fogja koronázni a Nagy-Britannia és Oroszország közötti paktum. E miatt roppant izgatottak a nemzeti szocialisták, akik azzal vádolják a demokráciát, hogy a paktumok megkötésével a „bekerítés” politikáját üzik, hogy Németországtól elvitatják azt a jogot, hogy mint egységes nemzet létezhesen és meg akarják semmisíteni gazdasági lehetőségeit.

Kérdezzük: valóban, ezek azok az indítékok, amelyek a békeblokk megalakulásához vezettek, vagy pedig más motívumok, amikről azonban a Harmadik Birodalom irányítói mélysegesen hallgatnak?

Mindenekeiőt ki kell hangsúlyozni, hogy Nagy-Britanniában senki sem akar ártani a német népeknek. A világháború befejezése óta az angol nép nagy többsége (és ez a többség az, amelyik most a békefrontot alakítja) a legbarátabb érzésekkel viseltette Németország irányában. Azok az angol elemek azonban, akik Németországra kényszerítették a versaillesi szerződést, akik tudniillik a németek gyöngeségéből hasznot akartak húzni, ugyanazok, akik ma a nemzeti szocializmussal szimpatizálnak és akik a békeblokkal szembe helyezkednek.

Nincs Nagy-Britanniában, aki elvitassa a német népek függetlenségére és gazdasági fejlődésre való jogát. Senki nem akarja Németországot bekeríteni. De a Harmadik Birodalom politikája a paktumok rendszerének kiépítését követeli, a kölcsönös garanciák megkötését. A harmadik birodalom politikája ugyanis megfosztott más népeket joguktól és azzal fenyegetőzik, hogy még más népek is elkövet hasonló jogfosztást. Kérdem, ha a németeknek meg van az állami önállóságra való joguk, miért vitatják el ezt a jogot az osztrákoktól és a csehekől? Miért az albanok függetlenségét? Ezek a népek vajon nem a nemzeti szocializmus és szövetségességének agresszív ténykedési nyomán veszítették el függetlenségüket? A spanyoloknak meg volt a joguk, hogy nekik tetsző és viszonyaiknak megfelelő kormányt válasszanak. Amikor azonban olyan kormányra estett a választásuk, amely a totális államoknak nem tetszett, a németek és olaszok benyomultak Spanyolországba. Ma a csehek idegen uralom alatt élnek; a Gestapo ez emberek ezreit tartóztatja le, akiknek nincs más bűnük, minthogy hűségben maradtak országuk iránt. Európa többi népei erősebb vagy gyengébb mértékben hasonló veszedelmeknek vannak kitéve, ha nem sikerül megalkotni az erők ama koalícióját, amely olyan erős, hogy mellette a béke ellen irányult támadás tulnyag rizikónak mutatkozik. A demokráciák nem folytatnak „bekerítési politikát”. Mai külpolitikáját azért kezdte, mert meg akar akadályozni olyan bekerítéseket, amelyeket a tengelyhatalmak terveztek és amelyen ma Lengyelor-

szágot, Jugoszláviát és Litvániát veszélyeztetni.

Ne feledjük, hogy a nemzeti szocialista vezetők beszédeikben és írásaikban Európa majdnem minden népét megfenyegették: Délkelet-Európát a német „életterhez” tartozónak deklarálták és igényt tartanak a román olajra és a jugoszláv ércre. A skandináv országok, amelyek Németországgal kereskedelmi kapcsolatokat tartanak fenn, felszólítást kaptak, a náci-kormány részéről, hogy exportcéljukat árjassítsák. Svájcban és Hollandiában a náci-ügynökök nagy aktivitást fejtenek ki és mindenütt jelenvaló propagandájukkal azt terjesztik, hogy Nagy-Britannia és Franciaország dekadensek kell, hogy Németország és Itália őket sarokba szorítsa. Hirdeti továbbá, hogy Németországnak szüksége van Ukrajna és az Ural kincseire.

A fenyegetések és a gazdasági előnyomulás, valamint az aktív katonai és politikai támadások kényszerítették a hatalmakat, hogy összefogjanak. Nem Németország elleni háborúra, hanem, hogy visszatartsák Németországot egy háborútól, amelybe az egész világ belesodródhatik.

Még egy kérdés: Vajon Hitler „győzelmei”, amelyek a mai helyzetet teremtették, hoztak előnyöket a német nép számára?

Legjobb válasz erre a tény, hogy minden újabb hódítás után a német néptől újabb és nagyobb áldozatokat követeltek: a munkaidő meghosszabbítását, az életműködés csökkentését. Egyre szűkebbek jöttek az országba az élelmiszerek és egyre jobban megszorították a polgárok személyes szabadságát. További következmények: Németország teljes militarizálása, nagy hadifelszerelési akciók, erődítési munkálatok, megszálló csapatok kirendelése Cseh- és Morvaországba és a német „önkéntesek” halála Spanyolországban. Csak azoknak használnak a német győzelmek, akik kihasználják a népek háborús félelmét és sokat keresnek a főszerelési cikkek szállításán.

A nemzeti szocializmus támadó politikája nemcsak az egész világ ama elhatározott akaratát ébresztette fel, hogy ellentálljon a német uralmi törekvéseknek, hanem ezen felül még éhséget és elszegényedést is hozott a német népre. E politika ellen, de semmire sem a német nép függetlensége és prosperitása ellen fogják össze a demokráciát.

Senki nem kívánja, hogy Németország ne jusson a világ kincseivel és gazdagságához. Nagyon sok nyomor keletkezett abból, hogy bizonyos nyertermékek nem találtak fogyasztó területre. De a nemzeti szocializmus valutáris megszorításokkal és beviteli korlátozásokkal lehetetlenné tette a normális kereskedelmi forgalmat. A harmadik birodalom nem ama nyersanyagokhoz akar hozzájutni, ami a német nép számára válna, hanem azokhoz, amikre szüksége van a háboruskodáshoz és további népek elnyomásához. Joggal aggódnak a demokráciák, hogy a Németországgal való kereskedelem tisztára azt a célt szolgálja, hogy a mai német kormányrendszer a külföldről behozott nyersanyagból fegyvert kovacsol ellenük. Ez az oka többek között annak, hogy a népek nem akarnak német árut vásárolni és nem akarnak Németországba utazni. A háború gondolata utálatlaltól tölti el őket. Tisztelettel viseltetnek a német nép irányában és őszintén kívánják a vele való békés együttélést. De ölbettett kezekkel még sem nézhetik, hogy a harmadik birodalom urai kiterjesszék hatalmukat Európa fölött és más népek szabadságát éppúgy megsemmisítsék, mint a saját népükét.

A Zsidó Társaság

Amerika

Roosevelt üzenete az an konferenciáján

Mint már röviden jelentettük, június 25-én nyílt meg Newyorkban 44 amerikai állam ezer delegátusának részvételével az Amerikai Cionista Szervezet 42. évi konferenciája. A konferenciát dr. Solomon Goldman, a szervezet elnöke nyitotta meg, aki rámutatott arra, hogy a konferencia feladata megvizsgálni a Palesztinával kapcsolatos legutóbbi eseményeket és munkaprogramot felállítani a közeljövő számára.

Franklin D. Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke, üzenetet küldött a konferenciához, amelyben kijelenti, hogy a maga részéről a legmelegebb érdeklődéssel kíséri a zsidó nemzeti otthon fejlődését. A Cionista Szervezetnek — írja Roosevelt — a jelenlegi problémák és nehézségek megvitatásánál nem szabad elfelejtenie, mily nagy haladást ért el Palesztinában a zsidó építőmunka.

Dr. Goldman elnök beszédében harca szóltatta fel az amerikai zsidóságot a Fehér Könyv ellen. Meg kell mutatnunk az angoloknak — mondotta — azt a veszedelmet, amelyet „békéltetési” politikájukkal teremtettek a maguk számára. Anglia sohasem fogja megoldani a Palesztina-kérdést, ha nem mozdítja elő a zsidó ország felépítését.

Dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke, üdvözlő táviratot intézett a konferenciához, amelyben azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy az amerikai zsidók „ebben a nehéz órában teljesíteni fogják kötelességüket.”

Vasárnap este nagyszabású bankett volt a delegátusok tiszteletére, amelynek keretében dr. Stephen S. Wise, Morris Rothenberg és dr. I. Goldstein éles szavakban keltek ki a Fehér Könyv ellen.

Palesztina

UJ ZSIDÓ KOLONIA BEISAN MELLETT.

Beisanól északra öt mérföldnyire, a legnagyobb csendben és a kormány engedélye nélkül, új kolóniát létesítettek a chalucok. Ez a tizedik telepítés, amelyet az elmúlt három év alatt teremtettek a Beisan völgyben és a 12-ik a Fehér Könyv nyilvánosságra hozatala óta. A föld elfoglalása, amelyen a kolóniát fogják felépíteni, éjjelkor történt, minden előkészület nélkül. Az őrtornyot a sötétségben építették fel, lámpavilágítás nélkül. A kalapácsokat kendőbe kötötték, úgy, hogy az ütések zaja alig hallatszott. A szomszédos arab falvak lakói reggel elámulva nézték, hogy azon a helyen, ahol még az előző este semmisen volt, új kolónia látható. A telepítés egy domb tetején fekszik, ahonnan az egész környék látható. A terület a Keren Kajemet földje. Az angol csapatok, amelyeket az új kolónia felállításának megakadályozása céljából küldtek ki, elkésve érkeztek.

NACHUM GOLDMANN VALASZA MACDONALDNAK.

Dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency elnöke helyett, aki válaszolni készült Macdonald angol gyarmattügyi miniszter Amerikához intézett rádióbeszédére, a Jewish Agency genfi ügyvivője, dr. Nachum Goldman válaszolt a gyarmattügyi miniszternek egy amerikai rádiótársaság által közvetített beszéd keretében. Dr. Goldman felhívta az angol kormányt, hogy veszen számot a Fehér Könyv politikájának „teljesen értelmetlen és céltalan” voltával és adja fel ezt a politikát.

A „ZSIDÓ ASSZONYOK LIGAJA” TILTAKOZIK A FEHÉR KÖNYV ELLEN.

A „Zsidó Asszonyok Ligája” emlékiratot intézett a Népszövetség mandátumbizottságának és a Népszövetség tanácsának tagjaihoz, valamint a nemzetközi munkügyi konferencia delegátusaihoz, továbbá a genfi nemzetközi kolónia reprezentatív testületéhez. A memorandumban a liga tiltakozik az angol kormány által kibocsátott Fehér Könyv ellen, kijelenti, hogy bizalommal viseltetik az angol nép igazságérzete iránt és hangsúlyozza, hogy a zsidók sohasem fogják megengedni, hogy Palesztinától megfoszassák őket.

ZSIDÓ ORVOS-KONFERENCIA LESZ GENFEN A CIONISTA KONGRESSZUS MEGNYITÁSA ELŐTT.

Egy nappal a 21-ik cionista világkongresszus megnyitása előtt zsidó orvos-konferencia ül össze Genfben, amelynek helye és időpontja felől a kongresszusi iroda fog tájékoztatást nyújtani. A konferenciát dr. Plasches volt bécsi és jelenleg telavivi zsidó orvos kezdeményezte, a pa-

lesztinai orvos-egyesület, valamint a zsidó orvosok világszövetsége megbízásából. Dr. Plasches Nyugat-Európában tartózkodik jelenleg, ahol propagandamunkát folytat a zsidó orvosi munka szolgálatában. A konferencia napirendjén szerepel egy referátum, a zsidó orvosok helyzetéről a különböző országokban, különösen Palesztinában, továbbá beszámoló az orvosok kivándorlási mozgalmáról, az orvosi szervezeti kérdésekről, a palesztinai orvosi intézményekről, valamint egy zsidó orvosi tudományos folyóirat megindításának tervéről.

TIZENNEGY ARAB ESETT EL EGY ZSIDÓ KOLONIA ELLENI TÁMADÁSBAN.

Harminc főből álló arab banda támadást intézett Kfar Sirkin zsidó kolónia ellen, amely Petich Tikva közelében fekszik. A telepesek felvették a harcot a terroristákkal és visszaverték azokat. A golyóváltás során 14 arab esett el.

Franciaország

MEGHALT IZRAEL LEVI, FRANCIAORSZAGI GRANDRABBI.

A napokban elhunyt Párizsban dr. Izrael Lewi, Franciaország nyugalmazott grandrabbi, akit a montparnasseli temetőben helyeztek örök nyugalomra. Vasárnap gyászistentisztelet volt a párizsi Rotschild zsinagógában. A templom belsejét feketével vonták be. Felvontuk a francia zsidók konszisztóriumának összes tagjai, a párizsi és vidéki rabbikar, a zsinagógák előjárói, a Rotschild család tagjai, Párizs városi tanácsának képviselője, különböző nemzsidó egyházak reprezentánsai és számos katonai és polgári előkelőség. Isaja Schwartz, az ujonnan megválasztott grandrabbi tartotta a gyászbeszédet a nagy halottáról, akit mesterének nevezett, majd Julien Weill párizsi főrabbi méltatta az elhunyt egyéniségét és érdemeit.

A ST. LOUIS HAJÓ SZAZ UTASA PÁRIZSBAN ÉRKEZETT.

A belügyminisztérium utasításainak megfelelően hétfőn történt meg a St. Louis hajó Franciaországba beengedése. Az elosztás Marion komiszár és a

A Brit Hanoar Hamizrachi országos értekezlete

Oradea, június 29. Vasárnap zajlott le Nagyváradon a Brit Hanoar Hamizrachi országos értekezlete. Az értekezleten képviselve voltak a különböző helycsoportok és élénkülően demonstráltak azt a nagy érdeklődést, amely a vallásos érzelmi ifjúság részéről a Mizrachii mozgalom munkájával szemben megnyilvánul.

Mittelmann Jakab, a szervezet országos elnöke nyitotta meg az értekezletet. Üdvözölte a megjelent delegátusokat, majd beszámolt a központ tevékenységéről. Utjába akadályok tanyosulnak a mizrachi utjába — mondotta Mittelmann Jakab —, de le kell küzdenünk ezeket az akadályokat. Zűrzavaros, megpróbáltatásokkal teli időköt élünk, az áll-messiasok korszaka ez, s súlyos veszélyek leskelődnek a zsidó ifjúságra. A mizrachira hárul a nagy történelmi feladat, hogy őrizze meg a hitben és hitében gyökerező zsidó hagyományokat s ezeken a hagyományokon nevelje fel az új zsidó generációt.

A nagy tesszéssel fogadott megnyitó után elhangzottak az üdvözlések. Friedmann Armin a helycsoport, Juszt Móse a Brit Hanoar Hamizrachi nevében, dr. Welsz Endre a Zs. N. Sz. és Clara Dachner a KKL nevében tolmácsolták üdvözlésüket.

Délután 4 órakor vette kezdetét a plenáris gyűlés. Megválasztják elnöknek Eppier Jakabot Temesvárról, majd Mittelmann Jakab felolvassa politikai rezolúcióját, amely a Fehér Könyv és a földvásárlási tilalom kapcsán kidomborítja a zsidó nép történelmi jogát Palesztina fölé és erőlyesen visszautasít minden olyan intézkedést, amelynek az a célja, hogy elgáncsolja a zsidó országépítő munkát. Az értekezlet a határozatot egyhangulag elfogadta.

Juszt József referátumában a szervezet hachsara, alijsa és kibbuci munkásságát ismerteti. Vázolja a nehézségeket, amelyekkel a központnak kellett megküzdenie és ismerteti az eredményeket, amelyeket hachsara és

képviselőinek közreműködésével 9 menekült Poitiers-be, 66 Párizsba, 18 Centre de Marziva, a többi különböző városokba. A menekültek elhagyták Boulogne sur Mer kikötővárost és közönséget mondtak a hatóságoknak és a lakosságnak a meleg fogadtatásért. Köszönő-táviratot intéztek Daladier miniszterelnökhöz és Sarraut belügyminiszterhez, továbbá Robert de Rothschild báróhoz, Morris C. Tropperhez, a Joint európai elnökéhez, stb.

Hétfőn délelőtt 11 órakor száz menekült érkezett Boulogne sur Mer-ből a párizsi északi pályaudvarra, ahol Robert de Rothschild báró és egy fogadó bizottság fogadta a menekülteket. Egy részük nyomban tovább utazott a megjelölt vidéki városokba, másik részük Párizsban maradt.

Lengyelország

A VARSÓI VÁROSI TANÁCS MEGTAGADTA A TILTAKOZÁST EGY ZSIDÓ DIAK MEGGYILKOLÁSA ELLEN. A varsói városi tanács legutóbbi ülésén a zsidó városi tanácsok határozati javaslatot terjesztettek elő, amelyben a városi tanács tiltakozását kéri Marcus Landesberg leMBERI: műegyetemi hallgató meggyilkolása ellen. A városi tanács elvetette a javaslatot, amit az elnök azzal indokolt, hogy egy ilyen rezolúciónak az elfogadása nem tartozik a tanács hatáskörébe.

A LENGYEL ÜGYVEDEK SZÖVETSÉGE NUMERUS CLAUSUST KÖVETEL A ZSIDÓK SZÁMÁRA.

A lengyel ügyvédszövetség Krakkóban megtartott konferenciája határozati javaslatot fogadott el, amelyben 10 százalékos numerus clausus bevezetését követeli a zsidó ügyvédek számára.

Cseh protektorátus!

HOGYAN REAGÁLNAK A CSEHEK NEURATH ZSIDÓTÖRVENYÉRE. A cseh lapok tartózkodnak minden kommentártól a Neurath protektor által kibocsátott zsidótörvény kapcsán. A nagy cseh lapok, a Narodni Politika és a Ceské Slovo mindössze a Völkischer Beobachter kommentárját idézik.

Cseh körökben rámutatnak arra, hogy a német protektor zsidótörvénye ellenkezik a cseh közvélemény felfogásával és annak keresztülvitele a cseh iakosság ellenállásába fog ütközni. A következőket mondják: „Kényszerítettek bennünket a protektorátus elfogadására, most a zsidórendelet elfogadására akarnak kényszeríteni bennünket.”

Dr. é

Csendes be az új

Új, június 29-én készült gomblyukban...

Pamir dr. a szlovéniai felhő... európai külsejű... hallgató társas... vendége volt... török vendége... honban szállt... rövid beszélget... professzorral...

Két társas... dultunk el Szt... sen hatványk... nyien a szta... nak növekedé... vidékét, a bucu... petróleum-vidék... ország, Jugoszl... Franciaország... vünkben.

Milyen be... niából? A sportkabát... darab került elő... Nemcsak... kal, — mondja... lékeket is viszi... rab a Kárpátok... ayékéről került...

Miközben a... fancu diákok... készült a török... sasgépköcsi, lass... a csoport többi... rasült, mosolygó... a fezt s valamely... felhoidas jelvény... kabátján világít...

— Mondjon va... — kérjük. Széles kézzel... — Az új Török... kérdezz meg öke... nem el, hogy Tör... alatt újjászülette... gati államok szoc... aparosodik s az o... a lendületével ter... lépést tart s a t... nyos intézetek ma... megbecsülésnek ö... kérdezzen meg ta... Beszél...

Valamint mond... nek, aki beszól... fájban megjelenik... Világos, újatlan... keményen, férfias... hallunk, amit nem... főnök geológuskis... beszélni kezd... — Hatvankilenc... kulmányutra s a... kény. Az új Török... foglakozási ágat s... ez emléke sem él... rök nő több jogot... pott, mint akárm... szonyai.

— Mi tetszett l... kérdezzük. — A Mátyás-szo... és nagyon tetsz... Csupa hangulat és... — Ada-Kaleh-t... — Nem. Ada-K... et legfeljebb csak... nek. Mi nem kíván... ókat...

„Mi nem t... A hölgy visszaz... szatambulból török... Pamir professzorral... getés.

Hogyan fogad... sabbra füződő török... — Törökország... — A francia ku... ideje alatt gyökere... szágban minden m... vasban franciul. Ter... zivesen fogadja a... — A németek? — Mi nem tarto... ten általában keve... ban róluk s még... Angliával vannak... égi kapcsolataink... — Hogyan itéli... a palesztinai helyze... Mosolyog.

Basic English
az angol nyelv gyors és alapos elsajátításának legmodernebb és leg-sikeresebb útja.
„A jövő világnyelve” (H. G. Wells).
Eredményesen tanítja:
Fischer Árpádné
okleveles tanárnő.
Telefon: 21-66 (munkanapon d. u. 4-6)

Dr. Pamir török professzor és huszonnégy diákja Kolozsváron

Csendes beszélgetés a sztambuli egyetem geológia tanárával és diákjaival az új Törökországról, zsidókról és a romániai török emlékekről

Csaj, június 29. Világos ruhája angol szövegéből készült. Sportsapka, selyeming, a gomblyukban piros szegfű. A kabát kihajtóján zománczott kis jelvény: vörös mezőben fehér félhold. Csak ez árulja el, hogy az európai külsejű ur — keleti ember. Hamit Pamir dr. a sztambuli egyetem geológiai intézetének tanára, huszonnégy török egyetemi hallgató társaságában egy napig Kolozsvár vendége volt. Az európai tanulmányutazó török vendégeket az Avram Iancu diákotthonban szállásolták el s elindulásuk előtt rövid beszélgetést folytattunk Hamit Pamir professzorral, a csoport vezetőjével.

— Két társaságkocsival június 22-én indultunk el Sztambulból, — mondja — összesen hatvankilencen. A kirándulók valamennyien a sztambuli egyetem geológiai szakának növendékei s eddig Giurgiu, Cămpina vidékét, a bucaresti egyetemet és a román petróleum-vidéket látogattuk meg. Magyarország, Jugoszlávia, Svájc, Olaszország és Franciaország szerepelnek a további utiterünkben.

— Milyen benyomásokkal távoznak Romániából?

A sportkabát zsebéből két hatalmas ködaráb kerül elő.

— Nemcsak nagyon kellemes benyomásokkal, — mondja mosolyogva, — hanem emlékeket is viszünk magunkkal: egyik kódaráb a Kárpátokból, a másik Kolozsvár környékéről került a gyűjteményünkbe.

Az új Törökország

Miközben a beszélgetés folyik az Avram Iancu diákotthon előtt, ahol már indulásra készül a török jelzésű, hatalmas szürke társaságkocsi, lassan körülvesznek bennünket a csoport többi tagjai is. Egészséges, barnás-ruzsás, mosolygó európaiak. Hiába keressük a fezt s valamilyen török jellegzetességet, a félholdas jelvény is csak Pamir professzor kabátján látható.

— Mondjon valamit az új Törökországról — kérjük.

Széles kézzel beszél a feleletet.

— Az új Törökország — itt áll ön körül, — mondja — én csak azt ismételném el, hogy Törökország az eltelt husz év alatt újjászületett. Megismerte a művelt nyugati államok szociális intézményeit, fejlődik, s paraszdi s az országépítő munkának ezzel a lendületével természetesen a tudomány is lépést tart s a török egyetemek és tudományos intézetek ma már külföldön is komoly megbecsülést értenek. Erről különben kérdezzen meg talán mégis másvalakit...

Beszél egy török diákkisasszony

Valamit mond törökül egyik fiatalnőnek, aki beszél a gépkocsiba s a kocsi ajtajában megjelenik egy mosolygó, szőke hölgy. Világos, újatlan nyári ruhát visel. Leszáll s keményen, férfiasan kezdetnyit. Egy nevet hallunk, amit nem sikerül megjegyezni s a török geológuskisasszony már kéretlenül is beszélni kezd.

Hatvankilencen indultunk el erre a tanulmányutazásra s a diákoknak majdnem fele részét az új Törökország egyetlen pályát, foglalkozási ágát sem zár el a nők elől. Már az emléke sem él annak, ami volt... A török nő több jogot és több szabadságot kapott, mint akármelyik európai állam asszonyai.

— Mi tetszett legjobban Kolozsváron? — kérdezzük.

— A Mátyás-szobor. Csodálatos munka. És nagyon tetszett a botanikus kert... Csupa hangulat és szépség...

— Ada-Kaleh-t nem látogatták meg?

— Nem. Ada-Kaleh külön várméretű s ezért legfeljebb csak maguk találják érdekesnek. Mi nem kívánjuk vissza a régi románoktól...

„Mi nem tartozunk az élettérbe...”

A hölgy visszamegy a gépkocsiba, ahol Sztambulból török zenét közvetít a rádió és Pamir professzorral folyik tovább a beszélgetés.

— Hogyan fogadja a török nép a szorosabbra fűződő török-francia kapcsolatokat?

— Törökország régi barátja a franciáknak. A francia kultúra még a szultánság ideje alatt gyökeret vert nálunk s Törökországban minden művelt ember beszél és olvas franciául. Természetes, hogy a nép is szívesen fogadja a kapcsolatokat kíméltetését.

— A németek?

— Mi nem tartozunk az élettérbe. Különben általában tudnak Törökországban rólok s még kevesebbet az oroszokról. Angliával vannak még kulturális és gazdasági kapcsolataink.

— Hogyan itéli meg a török közhangulat a palesztinai helyzetet?

Mosolyog.

— En geológus vagyok. Nem szívesen beszél politikáról.

A török nép nem ismeri a fagyulót?

Uj kérdést teszünk fel:

— Hogyan fogadta a török közvélemény az európai zsidóellenes megnyilatkozásokat? Van-e Törökországban antiszemitizmus?

Heves kézzelmozdulatok kísérik a választ.

— Törökországban semmiféle visszhangjuk sem volt ezeknek a szomorú jelenségeknek. A török nép nem antiszemita és nem is ismer semmiféle fagyulót. Nem igaz az, hogy mi gyűlöljük az idegeneket.

Egyik diák is közbeszól.

— A sztambuli egyetemnek számtalan zsidó hallgatója van. Köztünk is van zsidó, kérdezze meg őket: milyen sorsuk van Törökországban?

— Mégsem fogadnak be menekülteket, — vetjük közbe csendesen.

— Ennek bizonyára politikai oka van, — mondja Pamir dr., — de a sztambuli, ankarai és más egyetemünkben és tudományos intézetünkben sok Németországból menekült zsidó tudós dolgozik.

Az egykori török hódoltság emlékei

— Milyen emlékeket találtak az ó-királyságban és Erdélyben az egykori török hódoltságban?

— Nem kerestünk ilyen emlékeket, de minduntalan találkozunk velük. Régi épületek, romok beszélnek az egykori török uralomról és az ó-királyságban tapasztalhatjuk, hogyan élnek még ma is török szavaink a nyelvben. Török eredetű a bucaresti „Cismigiu“-kert neve, török étel a ma is népszerű „musaca“, török szavak a „salcám“, „tünchigiu“.

Hamit Pamir tamár elmondja még, hogy diákjai olyan jól érezték magukat Kolozsváron, hogy minden áron maradni akartak még egy napot, de a csoport első része már Budapestre várja őket.

Bucszunk. Indul a félholdas szürke társaságkocsi s a szőke diákkisasszony, aki talán még hátrébb született, mosolyogva kiált ki az ablakon:

— Vizontlátásra!...

Köves József

Igy tévesztheti meg a tükör!

Miatt fogai a tükörben szépet mutatnak, ezalatt a fogok a fogak belső felületén végzi romboló munkáját. Ha Ön nemcsak hűtőhöz, hanem fogkömmentes fogakat akar, használjon Kalodont fogkrémet! Kalodont az egyetlen fogkrém, mely a tudományosan elismert, fogkő ellen hatásos dr. Bräunlich-féle Sulforizin-Oleatot tartalmazza.

Most nagy tubusban is kapható

KALODONT fogkő ellen

Nincs olyan gázbomba, tűz, vagy gránát, amely ellen ne lehetne védekezni

Gáz- és légvédelmi kiállítás nyílt meg Párizsban

Párizs, június 29. A „Passzív légvédelem kiállítása“ néven nem messze a párizsi „Gare Invalides“-től nagyszabású kiállítás nyílt meg a napokban, amely szemléltetően mutatja be a háború borzalmait és a védekezés technikájának óriási fejlődését. Ez a kiállítás élénk bizonyítéka annak, hogy az emberi találékonyság nemcsak a pusztítás eszközeinek feifekezésében bizonyul nagyknak, de az ellene való védekezés technikai csodáinak megteremtésében is.

A kiállításon a legkülönbözőbb típusú gázmáskok egész sorozata látható és a mellékelt magyarító szöveg szerint ezek a máskok határozott védelmet jelentenek a pusztítás legveszedelmesebb gázai ellen is. A tökéletesített máskok segítségével az ember a legvastagabb mérgező felhőkön is keresztül hatolhat. A máskok mellé felsorakoznak a különböző azbeszt-ruhák és köpenyek, amelyeket a lángtengerrel harcoló tűzoltók, orvosok és segélycsapatok fognak magukra ölteni. Mindez mintha megnyugtató szó lenne a fenyegetések döbbenetével szemben.

Azok, akik ezt a kiállítást meglátogatták, most már pontosan tudják, hogy fognak kínézni háború esetén a földalatti kórházak fehér ágyaikkal, tökéletesített szellőztetési rendszereikkel és azt is tudják, hogyan lesznek megszervezve a földalatti vasutak menedékei és utkereszteződései.

A kiállításon olyan jelzőkészüléket mutatnak be, amely már hat kilométer távolságból jelzi a közeledő ellenséges repülőgépet. Az embert elképpeszi a sok ötleletes eszköz, amellyel a légvédelem során a támadási célpontokat elrejtik majd. Egy egész gyárat, vagy kórházat mesterséges zöld lepellel lehet beborítani és a legélesebb szemű ellenséges repülő sem fedezhet majd fel mást, mint egy mezőt, vagy erdőt.

Egész fal mutatja be egy éjszakai támadás borzalmait. Itt-ott reflektoroktól áthatított éjszakai tájkép, bombavető repülőgépek működése, égő falvak, menekülő szerencsésülének — megannyi valóságos kép amelyet a világnak veit alkalma már meg-

ismerni az abesszin, spanyol és kínai „avan gárd“ háborúk során. De bebizonyosodott, hogy nem létezik olyan gázbomba, olyan tűz, vagy gránát, amely ellen ne lehessen védekezni. A ciangáz, a levizit, a brom, a brombenzol, az arsenicum, a foszgén, az

emberi szellem eme pokoli találmányai ellen az emberi értelem jobbik része, sikeresen tud harcolni. Még a 3000 fokos tüzet is el lehet oltani. Az ezer kilogram súlyt meghaladó robbanó bombát is homokszákkokba lehet fojtani.

A legpusztítóbb bomba hatóereje sem nagyobb a 310 méternél. És aztán nem minden bomba robban fel.

A kiállítás legérdekesebb része az a sarok, ahol a gyermek gázmáskokat mutatják be. Látni itt gyermeket, aki úgy viszi hátán az oxigéntartályt, ahogy az iskolatáskát szokás, az alig született csecsemőt pedig átlátszó óvális házikó védi meg a gáztól. Olyan gépek is vannak, amelyek 200 kilogram oxigént termelnek óránként.

A kiállítás utolsó osztálya a mentőkocsikat és jelzőkészülékeket mutatja be.

Óriási tömeg látogatta naponta a kiállítást és az emberek lelkebe belopódzik a remény, hogy a kilitások talán még sem olyan sötétek.

Ma választják meg az ország új pátriárkáját

Hogyan történik a választás

Bucuresti, június 29. Ma pénteken délelőtt megy végbe Bucurestiben Románia új görögkeleti pátriárkájának megválasztása, amelynek kimenetele elé nagy érdeklődéssel tekintenek az országban. Az ortodox egyház — amely régebben a konstantinápolyi pátriárka fennhatósága alá tartozott, az egyesülés után közigazgatásilag független, önálló egyházzá proklamálta magát, amely csak bizonyos kánon-jogi kérdésekben tartozik Konstantinápoly véleményezését kérni. Az önálló egyház 1925-ben választotta meg első pátriárkáját Miron Cristea dr. akkori erdélyi metropolita személyében, aki 14 éven töltötte be ezt a méltóságot.

A mai választásra való tekintettel csütörtökön délelőtt az „örökös istentisztelet“ tartották meg a pátriárka templomban. Ma délelőtt tíz órakor ugyancsak a pátriárka katedrálisban Tedeum lesz, melyet a püspökök kara celebrál, az új pátriárkát megválasztó kollégium tagjainak jelenlétében. A Tedeum után a képviselőház üléstermébe vonulnak át és Nicodem moldovai metropolita elnökléte alatt — aki Miron Cristea halála óta ideiglenes jelleggel látja el a pátriárkai teendőket — megtörténik a választás.

A választó ülést dr. Nicolae Zigre kultuszminiszter beszéde vezeti be, aki fel fogja olvasni a pátriárka választói gyűlés megnyitására szóló királyi kéziratot és méltatni fogja az elhunyt Miron Cristea

érdemeit.

Ezután felolvassák az ortodox egyház szervezeti szabályainak a pátriárka választására vonatkozó intézkedéseit, majd megkezdődik a szavazás. Szavazati jogosultságuk van a következőknek:

A hivatalban levő metropoliták, püspökök és kanonokok, akik a szent szinódus tagjai; a miniszterelnök, kultuszminiszter, a szenátus elnöke, az egyetemek rektorai, teológiai fakultások dékánjai, az ortodox parokiák delegátusai, a bucaresti érsekség vezetőjének tagjai, valamint az összes görögkeleti képviselők és szenátorok.

A választás fehér szavazólapon történik, amelyre ráírják a jelölt nevét. Az urna felbontását és a szavazatok megszámlálását Nicodem metropolita, a választó kollégium elnöke végzi, aki hangosan felolvassa a szavazólapokra írott neveket, amelyeket azonnal különleges kimutatásba vezetnek át majd összesítik az egyes jelöltek által elért szavazatokat. A szavazatok abszolút többségét elért jelöltet megválasztottnak nyilvánítják.

A választás után annak dossziéját a szent szinódus elé terjesztik, az egyházigazgatás szempontjából való felülvizsgálás végett. Az újonnan megválasztott pátriárkát az uralkodó szentesítéssel látja el, majd fényes külsőségek között iktatják be hivatalába. A törvény értelmében a pátriárka csak a funkcióban levő metropoliták és püspökök közül választható meg.

UNIUS 30.

nti:

nek közreműkö-

Poitiers-be, 65

Centre de Mar-

különböző más

ahagyták Bou-

és köszönetet

a lakosságnak

ónó-táviratot in-

khöz és Sarraut

Robert de Rot-

opperhez, a Joint

száz menekült

er-ből a párizsi

Robert de Rot-

izottság fogadta

nyomban tovább

árosokba, másik

g

NACS MEGTA-

EGY ZSIDÓ

ELLEN. A városi

m a zsidó városi

latot terjesztet-

tanács tiltakozá-

g lemebergi mű-

lása ellen. A vá-

latot, amit az el-

ilyen rezolúció-

artozik a tanács

K SZÖVETSÉGE

VETEL A ZSI-

ügyvédszövetség

erenciája hatá-

el, amelyben 10

vezetését kö-

rára.

rátus!

A CSEHEK

NYERE. A cseh

kommentártól a

bocsátott zsidó-

seh lapok, a Na-

Slovo mindössze

mentárját idézik.

ak arra, hogy a

nye ellenkezik a

val és annak ke-

g ellenállásába

ezeket mondják:

a protektorátus

rendelet elfogadá-

bennünket."

szágos

diályok ellenére is

nizrachi chaluc-

ott előadást. A

zet feladatainak

alapon állapít

ogramját.

elsőnek K'el

az Ereben léte-

but fontosságára

ati munkára vo-

z értekezlet egy-

eti kérdéshez szö-

atalmas kérdé-

elcsúszás

avaslatoikat tesz

avaslatoikat el-

ésügyi kérdések

án hozzászóltak

ám Géza Maros

ika. Nagyvárad

rad. Ordenűt

amon Marosbév

y és Pollák Adó

szusi választások-

ncia elhatározza

választási kan-

egy közös

reustiben,

intézte s

Elhatároz

nizrachi és

nyolítását.

amolóját a

és elért ere

domlás, hog

zen a révén t

átározásuk, h

etek központ

benben támoga

HIREK

— A windsori herceg ősszel Angliába utazik. Londomból jelentik: A Daily Mirror szerint a windsori herceg ősszel Angliába utazik, hogy látogatást tegyen Mary királynénál. Még nem lehet tudni, vajjon a windsori hercegné társaságában lesz-e, vagy sem.

— Jó lesz az idei buzatermés. Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok közlik, hogy az utóbbi napok viharos időjárása dacára a buzatermés jó lesz ebben az évben. A nagy melegek siettettkék az őszi buza megérését. A tavaszi vetés normálisan fejlődik. A repcét és árpat leartatták. A zab közepes termést adott. Az esőzések kedveztek a tenge-
rnek. A zöldségek termése jó lesz.

— Légijárat létesül Románia és Anglia között. Londomból jelentik: Balfour légügyi államtitkár az alsóházban egy hozzáinté-
zett kérdésre válaszolva, kijelentette, hogy az Anglia és Románia közötti közvetlen légi-
járat ügye tanulmányozás alatt áll. Reméli,
hogy a légijáratot, amely most Londontól
Budapestig tart, a jövő évben már Bucures-
tig is meghosszabbítják rendszeres jelleggel.

— Letartóztatták Mayerholdot. Moszkvából jelentik: Megbízható híradás szerint a GPU emberei néhány nap előtt letartóztat-
ták eddig ismeretlen indokból Mayerholdot,
az ismert nevi színeszt és rendezőt, akit a
szovjet legkiválóbb művészek tartanak.

— Razzia. Az éjszaka folyamán a rendőrség emberei nagyszabású razziait tartottak
városunkban. Ez alkalomból összesen 66
személyt állítottak elő a rendőrségen, kö-
zöttük négy nőt, akik közül egyet átadtak a
tordai ügyészségnek. Az őrizetbe vett egyé-
nek nagy részét később megfelelő igazolás
mellett szabadlábra helyezték, míg a többiek
ellen folyik a megfelelő hatósági eljárás.

— Szerelmi öngyilkosság Iasiban. Iasiból
jelentik: Szerelmi öngyilkosság történt teg-
nap este Iasiban. Petre Gheorghiu 21 éves
tisztviselő feleségül kért egy Duca Mária
nevű leányt, akivel egy bálban ismerkedett
meg és beleszeretett. A leány kiköszörözte
a fiatalembert. Petre Gheorghiu az egyik
vendéglőben beborozott, majd cigányokat
vitt ideáljára ablaka alá és mialatt a cigányok
szerenádát játszottak, agyonlőtte magát. A
szerencsétlen fiatalembert azonnal meghalt.

— Robert Ley cikke a bucuresti „munka
és jókedv” kiállításáról. Berlinből jelentik: A
Der Angriff című lap esti kiadásában dr.
Ley tollából cikke közöl a bucuresti „Mun-
ka és Jókedv”-kiállításról. A cikk célja bizo-
nyítani, hogy a tengelyhatalmak és főleg
Németország közeli szándéka a délkelet-
európai nemzetekhez, gazdasági, kulturális és
történelmi szempontokon alapszik. Dr. Ley
leírja, hogy a kiállítást Ofelése II. Károly
király kezdeményezésére rendezték és hogy
az kapcsolatban áll az athéni és szófiai kiál-
lításokkal. A cikkről méltatja Ralea minisz-
ter munkásságát és a román állam vezetői-
nek társadalmi téren kifejtett tevékenységét.

— Visszatért Kolozsvárra dr. Tataru kirá-
lyi helytartó. Szamostartomány királyi hely-
tartója, dr. Tataru Coriolan, miután Bucu-
restiben jelentést tett a tartomány időszerű
kérdéseiről Calinescu miniszterelnöknek,
tegnap újból visszatért városunkba és át-
vette hivatalának vezetését.

— Francia képviselők javaslata az egy-
házellenes törvények hatályon kívül helyezé-
sére. Rómából jelentik: Az „Observatore
Romano” jelentése szerint 237 francia kép-
viselő javaslatot készült betervezni az egy-
házellenes törvények eltörlésére vonatkozóan.
A javaslatot a képviselőház nagy többségre
kedvezően fogadja, a kommunisták és szo-
cialisták kivételével és az valószínűleg elfo-
gadása után újból bevezetnék az iskolák-
ba a vallásoktatást. Egyelőre a szerzetes
rendek tilalmának megszüntetése körül mu-
tatkoznak bizonyos nehézségek. Francia po-
litikai körökben számolnak azzal, hogy az
egyházellenes törvényeket rövid időn belül
hatályon kívül helyezik.

— Pénzbüntetésre ítélték dr. Ungár Adolfot. Temesvárról jelentik: Dr. Ungár Adolf,
a volt Magyar Párt temesvári tagozatá-
nak elnöke ellen 1936-ban, mint később
kiderült, alaptalan vádakkal hajszá indult.
A vizsgálát folyamán az ügyvéd egy emlék-
iratban azzal vádolta meg a vizsgálóbíró-
t és ügyészséget, hogy politikai befolyás alatt
állanak és politikai bosszút akarnak ellene
elkövetni. Ezért eljárás indult meg ellene és
első fokon három havi fogházra és 5000 lej
pénzbüntetésre ítélték. A fellebbevíteli tár-
gyaláson Ungár felindultságával védekezett
és az enyhítő körülmények tekintetbevételé-
vel a büntető tábla a büntetést 4000 lej pénz-
bürságra változtatta, egyben az ítélet végre
hajtását 3 évre felfüggesztette.

— Mihály nagyvajda Olaszországba uta-
zott. Bucurestiből jelentik: Mihály nagy-
vajda tegnap Damaceanu ezredes szárny-
segéd kíséretében Olaszországba utazott. A
pályaudvaron Calinescu miniszterelnök,
Ghelveanu közlekedési miniszter, Flon-
dor udvari marsall és Mihailescu szárnyse-
géd bucsuztatták.

— Senkit sem fogad egyelőre a kisebbségi
miniszter. Bucurestiből jelentik: A kisebbségi
minisztérium költözésére következőben,
Silviu Dragomir kisebbségi miniszter
bizonytalan ideig nem fogad senkit sem ki-
hallgatáson. A kérvényeket csak posta ut-
ján lehet a kisebbségi minisztériumba jut-
tatni és felvilágosításokat csak telefon utján
lehet kérni.

— Egész éjjel közlekedni fognak Bucurest-
ben a villamosok. Bucurestiből jelentik:
Bucuresti közönségének régi óhajja fog betel-
jesedni a közeljövőben: a villamosok egész
éjjel fognak közlekedni.

— Julius eisején kezd meg működését a
kolozsvári vitorlázó repülőiskola. A román
királyi repülőszövetség Kolozsváron motor-
 nélküli repülőiskolát létesített, amely július
eisején kezd meg működését. Az iskola hely-
sége Calvin ucca 2. szám alatt van és azt
Sularu mérnök vezeti. Minden 16 évet be-
töltött román állampolgár, nembeli külön-
ség nélkül, jelentkezhetik felvételt az isko-
lába, amely elméleti és gyakorlati kiképzést
ad. A tanfolyam ingyenes. Felvilágosításokat
naponta fél 2-től este 8-ig az iskolában ad-
nak. A tanfolyam ünnepélyes megnyitása
július 2-án reggel 8 órakor lesz a szamos-
falvai polgári repülőtéren.

Meghosszabbították a „Bukaresti hónap” kedvezményeit

A „Bukaresti hónap” rendkívüli sikerére való tekintettel a főváros vezetősége a kiállítás meghosszabbította. A vasutigazgatóság szintén meghosszabbította az utazási kedvezményeket. Így július elsejéig (bezárálag) 50%-os vasuti kedvezménnyel lehet Bucurestibe utazni.
A szállodák, vendéglők és üzletek kedvezményei szintén érvényben maradnak.

— Nagy árvíz Jugoszláviában. Belgrádból
jelentik: Nis megyében a Subotina mellett
elhaladó patak az utóbbi napok esőzései kö-
vetkeztében megduzzadt és kiöntött. Több
falu víz alá került. Ötven ház beomlott, 11
ember életét veszítette. Az anyagi kár jelen-
tékeny.

— Wald Renée növendékeinek vizsgahang-
versenye. F. hó 26-án este tartotta Wald
Renée ismert fiatal zongoraművész és ki-
tűnő pedagógus évről-évről növendékhangver-
senyét. Az igen nívós előadás kétségkívül ki-
emelkedett a szokásos növendékhangver-
senyek közül. A növendékek mindannyian ko-
moly és alapos felkészültséggel tették tanu-
bizonyítást, ami a művész kiáló pedagó-
giai módszereinek, valamint gondos és odaadó
munkájának eredménye. Glasner Judith
Rachmaninoff cis-moll Prelüdiójének inter-
pretálásánál sok zenei intelligenciát árult el,
Weber „Aufforderung zum Tanz”-át színesen
és muzikálisan adta elő. Finkelstein Alice
Beethoven Ecossaise-vel, valamint Liszt má-
sodik rapszódijának bravuro előadásával
frappáns hatást váltott ki. Komoly zenei
tehetségnek mutatkozott Fischer Cucu. Ko-
rát meghaladó érettséggel, elmélyültséggel és
biztonsággal adta elő nehéz darabjait, amit a
hallgatóság lelkes tapsal jutalmazott. Fin-
kelstein Méri egyéni báját juttatta érvényre
Schubert Shertójának finom és könnyed elő-
adásával, a tehetséges Hirsch Alice határo-
zott, ritmikus és lendületes játékkal aratott
őszinte tetszést. Radu Lia finoman és érzé-
sel, a kis Ullmann Hédi megpő muzikalitás-
sal és eredséggel, Aleman Joana melegen és
precizan játszott. Az előadás végetével vi-
ragokkal halmozták el a szimpatikus zong-
oraművésznőt.

— S. Glück Iona zongora- és Salomon
Etelka hegedűtanárnő növendékeinek együt-
tes vizsgahangversenye. A két neves zene-
pedagógust nem kell bemutatnunk olvasóink-
nak, szakkörök már régóta figyelik ered-
ményűs és lelkiismeretes munkájukat. E hó
26-án este a római katolikus főgimnázium
disztermében ezáltal közösen rendezték meg
növendék-vizsgahangversenyüket a teljes s-
iker jegyében. Mindeket tanárnő növendékeinek
előadásán meglátszott, hogy nem szablonos,
iskolamódszer, hanem egyénileg, a tanuló
lelkének, egyéniségének megfelelőleg kaptak
kiképzést, ami rendkívül fáradságos és teljes
odaadást kíván az oktató részéről, ellenben,
annál eredményesebb. Egy-egy növendék-
külön is meg kell emlékeznünk. A zongora-
növendékek közül Zoltán Edith elmélyedő,
szép előadással játszik, nagyon tehetséges.
Andor Magda játékaiban főnyes biztonság
nyilvánul meg, Fritsch Éva intelligens, pre-
ciz játékos, Zoltán Pali játéka kiegyenlített
technikai, férfias lendület, míg Jeremiás
Judith játéka csengő, színes billentés, gaz-
dag fantázia, nagy muzikalitás jellemzők. A
kezdők között kiemelendő Molnár Zsuzsa,
Katz Béla, Zsigmond Évi, Seiler Márta, Le-
bovits Éva, Visky Márta, a haladók közül
Weinbach Magda és Visky Iona. — Salomon
Etelka hegedűtanítványainál ez évben is ta-
pasztaltuk azt a nagy haladást, amelyet évről-
évről figyelhetünk: helyes csukló-, vonótartás
tökéletes ritmus, tiszta intonálás jellemzők
tanítványait. Külön ki kell említeni: Dávid
Kató szenvedélyes, melegtónusú, mégis fe-
gyelmezett játékát, Hirsch Lea biztos tech-
nikájú, mélyen átértett játéka, Rosenzweig
Rózsika rendkívüli szép vonókezelése és intel-
ligens frazirozása, Rosca Ema temperamentu-
s előadása, meleg, érzelmek tónusa emel-
hető ki. Princz Méri sokat ígérő tehetség,
finom tónusa, nagyon szép vonókezelése van.
Bródi Gabina, nagy technikai készsége, haj-
lékony tónus, szép színezés jellemzők játékát.
Nagyobb fegyelmekkel szép eredmény várható
tőle. A haladók közül még Tescher Tuli, Mei-
sel Bandi, Indig Edith, London Alice, Brill
Lőrinc, továbbá a kisebbek közül: Man
Viorel, Rosenberg Tomi, Borsai Jenő, Stern
Jancsi, Fritsch Jani, Friedmann Antónia tün-
tek ki. A gazdag műsort két különösen szé-
pen kidolgozott zongoratóri tette változatos-
sá a Salomon Etelka kamarazene kurzusának
növendékeiből. A triók zongoristái: Wolf
Kató brilliáns játékos, precíz kamarazenező,
Visky Ionát, különösen jó ritmusérzék, ve-
zetésre alkalmas temperamentuma kamaraz-
zenére predesztinálják. A hegedűsök a fen-
tebb említett kitűnő szólisták: Dávid Kató,
Rosenzweig Rózsika és mindkét trió tehet-
séges csellistája igen kiváló kamarazenezők-
nek bizonyultak. A kísérők valamennyien
tudásuk legjavát nyújtották: Braun Éva, Bán
Zsuzsa, Rosca Titi, Czinczár Jucika, Klein
Agi és Rosenberg Judith. A koncert után a
lelkes hallgatóság melegen ünnepelte a nép-
szertű, szimpatikus tanárművészt.

— Halálozás. Kelen Henrik volt alba-juhás
kereskedő f. hó 17-én Gheorgheniben hirtel-
en elhunyt.

— Weisz Sándor zászlós, a volt kolozsvári
51. közös gépezet 3. zászlój 10. század-
ának szakaszparancsnoka, kért volt bajtár-
sait, hogy a Károly csapatkereszt viselésének
igazolására közöljék címüket vele. 1916. de-
cember havában egy tizes tisztiosporthal
az orosz frontra ment, majd az olasz front-
ra vezényelték, ahol a 11-ik isonzi csatában
súlyosan megsebesült. Parancsnokai voltak:
Pfeifer százados, Kerekes főhadnagy (civil-
ben járásbíró), Darvas hadnagy és Ferber
főhadnagy. Cím: Weisz Sándor, Erselujvárt,
Komáromi u. 35.

— A Báál Málacha kolozsvári csoportja
ezuton hozza tagjainak és jóbarátainak tu-
domására, hogy július 2-án, vasárnap délután
5 órakor a szervezet Meralchal Foch 98 számú
alatti kertjében uszonna-délután rendez
amelynek keretében a palesztinai utjáról
visszatért Florenthal Avram fog beszámoló-
t tartani.

Ma, pénteken a ROYAL stágermozgóban! A kárikula ellenére is világfilmet mutat be
Eleonor Powell
legújabb filmje, melyben három olyan táncszáma van, melyet még nem láttak a
HONOLULU
Tökéletes rendezés! Széleskörű! Mulatságos! Zene méla havai muzsika! Előadások 3.20,
5.20, 9.30. Számozott jegyelővételt! Tel. 37-05. Előtte 2 premier journal: METRO és FOX.

— Nagyszabású kémkedés pattant ki Bel-
giumban. Brüsszelből jelentik: A belgiumi
Léige ügyészségét nagyszabású kémkedési
ügy foglalkoztatja. Brüsszelben eddig két le-
tartóztatás történt. Letartóztatták Dombre
százados és feleségét. Léigeben öt személy
letartóztatása van folyamatban.

— Borzalmas férjgyilkosság Csernovicban.
Csernovicból jelentik: A város lakosságát
borzalmas kegyetlenséggel elkövetett gyil-
kosság tartja izgalomban, amelynek áldozata
egy földbirtokos. Grigore Coleaco 32 éves
földbirtokos a cernăuți-hotini országoton
holtan találták a járókelők. A szerencsétlen
ember fején több hatalmas seb tátongott,
testén pedig kézzurások nyomai látszóttak.
Arca valószínűleg szét volt roccsolva, úgy-
hogy felismerhetetlen volt. A járókelők ér-
tesítették a rendőrséget, amely egy napos
nyomozás után megállapította, hogy a bor-
zalmasan szétroccsolófejű holttest a földbir-
tokossal azonos. A további nyomozás során
kiderült, hogy Grigore Coleacot a felesége,
Antoinette ölte meg, szeretője, Varvariu
Ilie segítségével. Miután kézzurásokkal
megölték a férjet, fejére több fejszeapást
mérték és arcát a felismerhetetlenségig ös-
szecsoncsolták, majd kiszedték az áldozat
zsebéből minden igazoló írást és autóra téve
kivitték az országútra és ott kidobták a
holttestet a kocsiból. A férjgyilkos asszonyt
és szeretőjét letartóztatták.

— Június 30-ig elkészítik Nagybanán a
községi választók névjegyzékét. Tudósítónk
jelenti: Nagybanán város vezetősége hirdet-
ményt tett közzé, amely szerint június 27-től
június 30-ig bezárólag kötelesek a községi
választói névjegyzékbe való felvétel miatt
megjelenni mindazok, akik 30-ik életévüket
betöltötték és legalább egy éve laknak a vá-
rosban. A névjegyzékbe azokat is felveszik,
akik irni-olvasni nem tudnak. Július 1-15.
között közszemlére teszik ki a választói név-
jegyzéket.

— Módosítják a bányatörvényt. A nemzet-
gazdasági miniszter bizottságot nevezett ki
a bányatörvény módosításának előkészítésé-
re. A törvénymódosítást minél előbb életbe
akarja léptetni a nemzetgazdasági miniszter.

— Nem a komizár ellen tett feljelentést
a megvádolt nagybanányi iparicum tanár.
Nagybanányról jelentik: Megirtuk azt a külö-
nös és kényes ügyet, amelynek a nagybanányi
iparicum egyik tanára a főszereplője. Mi-
hailescu Horațiu francia- és német szakos
tanár ellen az a vád, hogy a diákoktól pénzt
fogadott el, hogy azok sikeresen tegyék le a
vizsgát. A tanár furcsa pénzszerzési módjára
úgy jöttek rá, hogy az egyik másodéves
tanuló ötszáz lejt adott át a tanárnak és
erről jelentést tett Ardelean Paul igazgató-
nak. Az igazgató a rendőrség segítségét vette
igénybe és a tanárnál meg is találták a meg-
jelölt 500 lejest. Lápusan komizár és Arde-
lean igazgató felszólítására adta elő az 500
lejt Mihailescu tanár, aki ellen az igazgató
megtette a feljelentést és értesítette az ügy-
ről a felsőbb közigazgatási hatóságokat,
ahonnan bevezették az eljárást az egyébként
most szabadságon levő tanár ellen. Arról is
irtunk, hogy Mihailescu tanár viszontvádat
emelt a minisztériumnál és azt sérelmezi,
hogy nála jogtalan motozást alkalmaztak,
valamint nem ötszáz, hanem ezeröttszáz lejt
vettek el. A tanár valóban sérelmezte ezt, de
olyanformában, hogy maga Ardelean igaz-
gató követelte tőle az ezer lejt többletet.
Egyébként Ardelean igazgató ellen ez a vád
megdőlt, mert úgy tudjuk, hogy az igazgató
valóban elkért tőle még ezer lejt, mert állí-
tóg azokat más diákoktól kapta a tanár és
Ardelean igazgató az összeget visszaadta a
diákoknak.

NYARALJON
CARMEN SYLVAN
VILA PARCULUI-BAN
Központi fekvés, 100 méterre a gyógylótól és 250 méterre a tengeről.
Elegáns uri szobák vízvezetékkel, terasszal.
Erdélyi konyha. Elsőrendű ellátás. Olcsó pensio árak.
Napi teljes pensio június hónapban 200 lej, szeptemberben 180 lej, július és augusztus hóna-
pokban az Uj Kelet szelvényével jelentkezőknek 280 lej, szelvény nélkül 300 lej.
Az Uj Kelet szelvényével jelentkezők a melegfürdőnél és orvosnál is kedvezményben része-
sülnek. — Állandó szórakozás, sétahajózáások, kirándulások Mamaia, Balciaba, Manga-
liára, Constanțara, esetleg Istambulba, vagy Várnára.

EGYESÜLETI ÉLET

Kirándulás Nagyváradra. A Haggibor
futballcsapata július 9-én Nagyváradon ját-
sza revámsmérkőzését a Makkabival, mely
alkalomból a futballszakosztály kísérőket is
visz magával a mérkőzésre, valamint Félis-
fürdőre. Jelentkezni Riesler szakosztály-
elnökénél lehet (M. Foch 1. Ékszerizlet.)

— A Báál Málacha kolozsvári csoportja
ezuton hozza tagjainak és jóbarátainak tu-
domására, hogy július 2-án, vasárnap délután
5 órakor a szervezet Meralchal Foch 98 számú
alatti kertjében uszonna-délután rendez
amelynek keretében a palesztinai utjáról
visszatért Florenthal Avram fog beszámoló-
t tartani.

„Ugyilász
chitsch táb
tékes körök
jelentene eg
amikor Cs
szenvedélye
herceg látó
nyek nélkül
nem írta a
val.
A többi
ebből, hogy
napra nyug
Bizonyos,
hírek szerin
szeptemberé
megismétlő
uttal azonb
amely katon
millió 200 é
nem ugyan
fegyverben
Mértékadó
hiszik, hogy
fontosabb e
Ugyanigy g
is, mert Göb
teken: „A J
delmes Néme
gyok benne,
fog ismét m
szor 1935 ót
Fel kell e
madási tervt
nete előtt fo
repe az volt,
erőt a Táv
midőn Európ
madások tör
diplomáciai
hogy az első
a kínai ang
ra. Osbina b
széleséin hat
Spekuláltak
az Egyesült
Franciaorszá
dése céljából
re — kényte
láját elfogad
hangzik: „A
dik meg, nem
zelem napjár
eredeti bírtó
Mi több, re
kerülni fog
letre is gar
hatalmi tárg
A párizsi
ban egy hisz
ban újabb su
ba, melyek s
és alkalmaz
akció végett.
Egy esetleg
között tehát
újabb „chant
lunk szemköz
szeptemberi h
kezd volt.
Az „acélpal
nio Gayda le
klauzula is fe
mint háborub
együttműköd
Párizsban a
paktum 4. sz
klauzulákkal
ben az illető
kezdte meg
ipara és gazd
ból. Valóság
alapítását ter
ken tábornok
közeli napokb
nik.
Hanneken t
szág gazdaság
egyesítése egy
Az örökváro

Gibraltártól Tiencsinig

Genevieve Taubois, a híres francia újságíró érdekes leleplezései a Berlinből irányított tiencsini helyzetről

Genevieve Taubois, a rendszerint kitünően informált francia újságíró még a múlt hét elején írta ezt a cikket, amely azonban csak részben vesztett aktualitásából. Taubois asszony egyes leleplezései nagy feltűnést fognak kelteni.

„Uglátszik, von Keitel és von Brantitsch tábornokok figyelmeztették az illetékes köröket arra, hogy milyen veszélyt jelentene egy új és azonnali akció most, amikor Csehszlovákiában még dunnak a szovjet csapatok, amikor Pál jugoszláv régensherceg látogatása kézzelfogható eredmények nélkül zárult és Spanyolország még nem írta alá a katonai szerződést Rómával.

A többi kormányok arra következtettek ebből, hogy legalább négy vagy nyolc hónapra nyugalmi korszak következik.

Bizonyos, hogy Párizsba érkezett újabb hírek szerint lehetséges, hogy a múlt év szeptemberében bekövetkezett események megismétlődjenek néhány héten belül, ezáltal azonban egy olyan Németországgal, amely katonai erejét a lengyel határon 1 millió 200 ezer emberrel növelte és csaknem ugyanilyen számú katonaságot tart fegyverben a belga és holland határon.

Mértékadó francia körökben tehát úgy hiszik, hogy a tiencsini incidensek sokkal fontosabb események előjátékát képezik. Ugyanígy gondolkoznak német körökben is, mert Göbbels kijelentette az elmúlt pénteken: „A jelenlegi helyzet nagyon veszélyes Németország számára, de biztos vagyok benne, hogy a Führernek sikerülni fog ismét meglepnie a világot, mint annyiszor 1935 óta.

Japán szerepe

Fel kell említeni, hogy az általános támadási tervben — amit még Roosevelt üzenete előtt fogalmaztak meg, — Japán szerepe az volt, hogy Anglia és Franciaország erőit a Távolkeletre vonzza, ugyanakkor midőn Európa több részében szimultán támadások történtek volna. A párizsi kínai diplomáciai körök állandóan fenntartják, hogy az első adandó ürügy felhasználását a kínai angol koncessziók elleni támadásra. Osbina berlini japán nagykövet megbeszélésein határozta el a Wilhelmstrassen. Spekuláltak arra a reménységre is, hogy az Egyesült Államok nem áll Anglia és Franciaország mellé a koncessziók megvédése céljából és végül is — a látszat ellenére — kénytelenek lesznek Daladier formuláját elfogadni. Daladier formulája így hangzik: „A gyarmatokat a fővárosban védjük meg, nem a távoli tengereken. A győzelem napján a gyarmatokat visszatérnek eredeti birtokosaikhoz.

Mi több, remélték, hogy az oroszokat sikerülni fog rábírnunk arra, hogy a Távolkeletre is garanciákat kérjen, ami a háromhatalmi tárgyalásokat visszavetette volna.

A párizsi kínai diplomáciai körök azonban úgy hiszik, — hogy az utóbbi napokban újabb sugalmazásokat küldtek Tokióba, melyek szerint nem kell elhamarkodni és alkalmasabb pillanatot kell bevélni egy akció végett.

Egy esetleges enyhülés London és Tokió között tehát várható, de bizonyos, hogy újabb „chantage á la guerre“ esetével állunk szembe, amelyhez képest a múlt év szeptemberi háborús zsarolás csak halvány kezdet volt.

Az „acélpaktum“ megkötése után Virginia Geyda leleplezte, hogy titkos katonai kiazula is fennáll, amely békében éppúgy mint háborúban biztosítja a két hadsereg együttműködését.

Párizsban azonban úgy tudják, hogy a paktum 4. szakaszát is titkos gazdasági kiazulával látták el, amelynek értelmében az illető fővárosokban két szerződést kezdte meg működését a tengelyállamok ipara és gazdasága szinkronizálása céljából. Valóságos közös gazdasági vezérkar alapítását tervezik, amelynek feje Hanneken tábornok lenne, akinek kinevezése a közeli napokban hivatalosan is megtörténik.

Hanneken tábornok feladata a két ország gazdasági hatóerejének emelése és egyesítése egy közös gazdasági rendszerbe. Az örökvárosban tartózkodó idegen meg-

figyelők úgy tudják, hogy hazájában tett legutolsó látogatása során Grandi, az ügyes londoni nagykövet, valamint hívei a megegyezés politikájára mellett foglaltak állást. Grandi nemtetszésének adott kifejezést a tiencsini incidens miatt, mert azon a véleményen volt, hogy ez az epizód Nagy-Britanniát kényszeríteni fogja, hogy mindenáron megegyezzen Moszkvával és erőlyesebb magatartást tanúsítson. Ugyanezen megfigyelők hozzáteszik azonban, hogy a japán kormány magatartását, mégis Rómából sugalmazták. Azt akarták ugyanis, hogy véget vessenek Japán habozó magatartásának a tengelyhatalmakkal szemben. Hirnára báró habozását elítélték.

A spanyol probléma fejlődése

Ugyanakkor, amikor a Dardanellák kérdése már eldőlt — külön figyelmet kell szentelni Spanyolországban.

Ciano gróf kifejezte optimizmusát a spanyolországi helyzet fejlődését illetően. A jelek szerint Franco késznek nyilatkozott arra, hogy az annyira áhitott katonai paktumot július végén aláírja.

Római diplomáciai körök szerint Serrano Suner, Franco sógora és jobbkeze — mielőtt hazájába visszatért volna — megállapította a feltételeket, amelyek között a Gambia tábornok által vezetett katonai misszió működésének feltételei is szerepelnek. Ez a misszió fog felügyeletet gyakorolni Spanyolország katonai újjászervezése felett.

Capitol Mozdó

AZ AMERIKAI VIGJÁTEKOK REMEKE!

A francia szobalány

Ellenállhatatlan humorú, szellemes vigjáték, főszerepekben:
Olympia Bradna és Ray Milland
MŰSORON KIVÜL HANGOS HIRADÓ!

Öt közül három keresztény ügyvéd lemondott az egyensúlytörvény által kapott tisztségről a Pestvidéki Ügyvédi Kamaránál

Bucuresti, június 29. Néhány héttel ezelőtt a Pestvidéki Ügyvédi kamara az egyensúly-törvény végrehajtása során megüresedett tisztségek betöltésére tisztújító közgyűlést tartott. A tisztújító közgyűlés során öt keresztény ügyvédet választottak meg felügyelő- és fegyelmi bizottsági tagoknak.

A Pestvidéki Ügyvédi Kamara hétfőn este újabb közgyűlést hívott össze. Ezen a közgyűlésen dr. Aradi Béla kormányfőtanácsos, kamarai elnök bejelentette, hogy a tisztújító közgyűlés során megválasztott öt bizottsági tag közül három a tisztségről lemondott.

Ujpesten úgy tudják, hogy a három újpesti ügyvéd: dr. Fraknó Gyula, dr. Szarka Lajos és dr. Vály Géza azért köszönt le

a tisztségeikről, mert kartársaik hátrányára nem kívánnak esetleges előnyökhöz és így tisztségeikhez sem jutni.

Az egész Pestkörnyéken nagy érdeklődést kiváltó ügyről dr. Aradi Béla kormányfőtanácsos, kamarai elnök a következőket mondotta a Magyar Nemzet munkatársának:

— A tisztségekről lemondott kamarai tagok helyére a póttagokat hívjuk be a bizottságokba. A póttagok behívás ez idő szerint nem ütközik akadályokba, bár ilyen körülmények között kérdés, hogy a póttagok vállalják-e a bizottsági tagságokat. Vitán felül áll — fejezte be nyilatkozatát az elnök — hogy a kamara nehéz helyzetbe kerül, ha további lemondásokra kerül sor.

Tovább folytatódnak a mandzsu-japán és mongol-szovjet repülőgépek harcai a Buir-Nor tó vidékén

Sorozatós győzelmeket jelentenek a kínaiak

Moszkva, június 29. (Rador.) A Tass távirati iroda jelentése szerint június 20-án 15 japán bombavető repülőgép vadászgépek védelme alatt ismét a mongol köztársaság területe fölé repült, a Buir-Nor tó vidékén. A repülőket léghátrító ütegek tüzelése és mongol-szovjet vadászgépek fogadták. Miután több bombát dobtak le, a japán repülőket visszatértek mandzsu területre. Kettőt közülük a mongol népköztársaság léghátrító ágyui lelőtték.

Egyidejűleg a kínai főhadiszállás jelenté, hogy a Kvantung tartományban, Kantontól délkeletre heves harcok dúlnak, me-

lyekben a kínaiaknak sikerült a japánokat visszazorítani. A Kiangsi tartomány északi részében teljesen megüresült egy japán támadás. Hopei tartomány részében a kínaiak a Jang-Ce-Kiangon elsüllyesztettek több japán hajót. Végül Sanzi tartományban a kínaiak több fontos stratégiai pontot megszálltak és kényszerítették a japánokat arra, hogy Taiyuan irányában visszavonuljanak. A japán főhadiszállás ugyanakkor azt közli, hogy említett helyeken álló harcok folynak, tekintettel arra, hogy a japán hadvezetőség nagyobb átcsoportosításokat végez.

Borszék

a romániai fürdőhelyek gyöngye

A legideálisabb üdülő- és gyógyfürdő.

A kárpáti havasok ózonus levegője, a fenyő őserdő, a gyönyörű sétautak a pihenni vágyó üdülők és a turisták minden igényét kielégítik, a szénsavas források pedig a betegek egészségét adják vissza.

Turisztika, vadászat, halászat, tenisz, nyári sportok teszik kellemessé a Borszéken való tartózkodást. VILLA MURESEANU PENIZO, melyet üvegpalatának hívnak, a vendégeknek a legteljesebb komfortot nyújtja. 36 szoba folyóvízzel, 3 hall, 2 napozó terrasz, zárt terraszok, elegáns étterem, luxuriózus módon berendezve. EGÉSZ ÉVBEN NYITVA. Mindennemű felvilágosítást megad: Brecher Dudi, casierul Bailor Borsec, posta Borsec, jud. Mures.

Hongkong, június 29. A Havas ügynökség megbízhatónak jelzett forrásból származó értesülése szerint Németország szerződésileg kötelezte magát arra, hogy ötmillió font értékű hadfelszerelési anyagot szállít Kinának. Az anyag egy részét külföldön főleg Belgiumban és Amerikában állítanak elő. A német anyag szállításáért egy bizonyos Hapro nevű társaság szavatol.

Zsidó menekültek tragédiája Constanta és Konstantinápoly között

Bucuresti, június 29. Csütörtökön a constantai kikötőben több csehszlovák zsidó a tengerbe vetette magát, mert nem akarták felvenni őket az egyik induló hajóra. A hajó Izstambulba érkezése után 115 utast leigazoltattak. Mikor papírjaikat kérték, ezek szétépték irataikat attól való félelmükben, hogy visszaküldik őket. A török hatóságok kérést intéztek a román hatóságokhoz, hajlandók-e utlevelet adni a 115 menekültnek, mert ellenkező esetben internálni fogják őket.

Frank Belgrádban

Belgrád, június 29. Frank német birodalmi igazságügyminiszter Szovjából jövet, Belgrádba érkezett.

Elkészült a zsidó-törvény végrehajtásának tervezete

Budapest, június 29. Az igazságügyminisztériumban elkészült a zsidótörvény végrehajtási utasítása. Ez azonban még csak tervezet. Azok a hírek, amelyek szerint a tegnapi minisztertanács ezt letárgyalta volna, nem felelnek meg a valóságnak. Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter a végrehajtási utasítást először az érdekeltektől miniszterekkel vitatta meg, csak azután vizsgálta a minisztertanács elé. Beavatott körökben úgy tudják, hogy a végrehajtási utasítás július közepe előtt aligha jelenhetik meg. Igen nagyterjedelmű munkáról van itt szó, minden egyes szakasz végrehajtása rendkívül bonyolult kérdéseket vetett fel.

Szó van arról, hogy a zsidótörvénynek a sajtóra vonatkozó részét külön és önálló rendeletben adják ki. Ezeknek a rendelkezéseknek végrehajtása ebben az esetben kizárólag a sajtókamara hatáskörébe tartoznak. Tárgyalások folynak még abban a tekintetben is, hogy a zsidótörvény végrehajtására is külön szövet létesítsenek, amely az összes viták, problémák eldöntésére hivatott lenne. Jól informált helyen közölték munkatársunkkal, hogy ezeknek a kérdéseknek eldöntése már a legközelebbi napokban megtörténik. Az ilyen módon bekövetkező esetleges változásoknak a szövegbe való felvétele után fogja Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter a zsidótörvény végrehajtási rendeletét — amely egész kis kötetet tesz ki, — a minisztertanácsnak bemutatni. Ez a munka még körülbelül két hetet vesz igénybe és ezért látszik helyesnek az a feltevés, hogy a végrehajtási rendelet csak július 10. és 15-ike között jelenik meg.

Lázasan folynak az előkészületek a szandzsák Törökországhoz való csatolására

Antiochia, június 29. A szandzsák Törökországhoz való csatolására lázasan folynak az előkészületek. A francia csapatok pénteken megkezdik a szandzsák területének fokozatos kiürítését a francia-török egyezmény rendelkezéseinek megfelelően.

ményeit

os vezetősége a ki-
bitotta az utazási
dvezményvel lehet

maradnak.

ngora- és Salamon
növendékeinek együt-

A két neves zene-
mutatnunk olvasónk-
regóta figyelik ered-
és munkájukat. E hó-
olikus főgimnázium
zösen rendezték meg
senyüket a teljes ge-
anárno növendékeinek
hogy nem sablonos,
egyénleg, a tanuló
megfelelően kaptak
fáradságos és teljes
ató részéről, ellenben
Egy-egy növendékéről
kezünk. A zongorá-
án Edith elmélyedő,
nagyon tehetséges,
főnyes biztonság
Éva intelligens, pre-
játékát kiegyenlített
ület, míg Jeremiás
és nes billentés, gaz-
kalitás jellemzők. A
ndó Molnár Zsuzs,
ni, Sailer Márta, Le-
ta, a haladók közül
ky Ilona, — Salamon
ainál ez évben is ta-
aladást, amelyet év-
s csukló- vonótartás
intónálás jellemzik
kell említeni: Dávid
legtónusu, mégis fe-
sch Lea biztos tech-
játéka, Rosenzweig
vonókezelése és intel-
Ena temperamentu-
zelmes tónusa emel-
sokat ígérő tehetség,
zép vonókezelése van
technikai készsége, haj-
és jellemző játéka.
zép eredmény várható
ég Tescher Tuli, Mel-
London Alice, Brül-
ebek közül: Mau-
Borsai Jenő, Stern
edmann Antónia tün-
ket két különbözően szé-
rió tette változatos
marazene kurzusának
a zongoristái: Wolf
precíz kamarazeneész,
jó ritmusérzékeny, ve-
ramentuma kamara-
A hegedűsök a fen-
pólisták: Dávid Kató,
mindkét trió tehet-
váló kamarazeneészek-
kísérők valamennyien:
tták: Braun Éva, Bán
zinczár Julica, Klein
h. A koncert után a
gen ünnepelte a nép-
röket.

Henrik volt alba-julius
Gheorgheniben hirté-

ós, a volt kolozsvári
zászlóalj 10. század-
ka, kéri volt bajtár-
bakterezszi viselésének
üket vele. 1916. de-
tizis tisztisporttal
majd az olasz front-
1-ik isonzi csatában
Parancsnokai voltak:
és főhadnagy (civil)
hadnagy és Ferber
Sándor, Ersekujvát.

ETI ÉLET

dra. A Haggibbot
én Nagyváradon ját-
Makkabival, mely
osztály kísérőket is
sre, valamint Félix-
riesler szakosztály-
I. Ekszerizlet.)

kolozsvári csoportja
és jóbarátainak tu-
án, vasárnap délután
rachal Foch 98 szám
na-délutánt rendez-
palesztinai utjáról
raam fog beszámoló

SPORT

December 6-án Londonban játszik a román labdarugóválogatott

Londonból jelentik: Az angol labdarugó-szövetség tanácsa legutóbbi ülésén foglalkozott a kérdéssel, mely nemzet válogatott csapatát lássák az idén vendégül. A kérdésben nehezen lehetett dönteni, minthogy számos nemzet válogatottja volt számításba véve és igen számosan ajánlkoztak. A szövetségi tanács végül is amellett döntött, hogy a román válogatott labdarugócsapatot hívja meg Londonba. Megállapították a mérkőzés időpontját is: december 6-án.

Bucuresti sportkörökben kellemes meglepetést keltett az angol szövetség döntése annak dacára, hogy a meghívásra számítottak. Ugy tartják és jogosan, hogy az angol meghívás igen értékes kitüntetés a román labdarugás számára.

Venus-Rapid és AMTE-Sportul Studentescu Román Kupa elődöntő

Bucuresti, június 29. A labdarugószövetség elnöki tanácsa kisorsolta a Román Kupa elődöntőt. A sorsolás szerint a Venus a Rapiddal, a Sportul Studentescu az AMTE-val játszik. Az előbbi mérkőzést vasárnap, az utóbbit csütörtökön játszzák a Bucurestiben.

A B) ligabajnokok első minősítő mérkőzését is kitűzték. Vasárnap Bucurestiben az Unirea Tricolor a Gloriával, Temesváron a TMAC a Muressel játszik.

Befejezték a kolozsvári kerület teniszbajnoki versenyeit

Cluj, június 29. A kerületi bajnokságokban a kiemeltek véget értek. Az utolsó eredmények a következők:

Férfi egyes II oszt: 1. Albon Echo, 2. Komoróczy TC. Döntő: 3:6, 6:2, 6:4.

Férfi páros I oszt: 1. Komoróczy-Dóczy TC, 2. Málnássy KAC-Krebs TC. Döntő: 6:4, 6:1.

Ifjúsági férfi egyes: 1. Sikó KAC, 2. Theil KAC. Döntő: 2:6, 9:7, 6:8.

III oszt férfi egyes: 1. Theil KAC, 2. Paulini U. 3. Krebs TC és Révész Makkabi. Marosvásárhely. Döntő: 10:8, 5:4 és Kiss w. o.

III oszt női egyes: 1. Benedek KAC, 2. Selényi KAC, 3. Kohn Makkabi Marosvásárhely és Kovács KAC.

Az elsőosztályú vegyepáros döntőjét, melyben — mint ismeretes — a Pusztay-Löwné TC és Ovicu-Urzicáné Marosvásárhely páros állnak, későbbi időpontra halasztották.

Hírek a sportvilágból

Wimbledonban megkezdődtek az idei, világbajnokságnak számító teniszversenyek. Az első eredmények:

Férfi egyes: Drobny cseh—Choy kínai 8:6, 6:2, 6:4. Cejnar cseh—Sentien francia 6:1, 9:7, 6:2. Abdessalen francia—Metaxa német 6:2, 6:4, 3:6, 6:4. Cocke USA—Boussus francia 1:6, 6:4, 6:0, 6:3. MacNeill USA—Aschel magyar 6:1, 6:1, 6:0. Capenelle olasz—Cooper angol 7:5, 6:4, 6:3. De Stefani olasz—Bawarowszky lengyel 3:6, 6:4, 7:5. Szigeti magyar—Robertson USA 12:10, 6:4, 6:4.

Női egyes: Sperlingné dán—Harding angol 6:2, 6:0. Wehler USA—Nuthall angol 7:5, 2:6, 6:2. Bereczky Magda román—Harvey angol 2:6, 6:1, 6:4. Kovács jugoszláv—Tonolli olasz 6:2, 6:8, 6:1.

Férfi páros: Borotra, Brugnon francia—Goepfert, Menzel német 2:6, 4:6, 6:2, 6:2. Asbóth, Csikós magyar—Aschner, Savara magyar-indus 6:4, 6:1, 6:2.

Newyorkból jelentik: Joe Louis néger ökölvívó világbajnok tegnap este a Yankee Stadium-ban 50.000 néző előtt technikáj kitűréssel győzött Tony Galento ellen. A néger ökölvívó ezzel megvédte világbajnoki címét.

Argentína új rendszert vezetett be a játékevezetésben, mert a játékevezetők halandósága erősen emelkedett. Az új rendszer szerint a mérkőzést három, egyenként 30 perces részre osztották. A játékevezető és a két partjelző felváltva vezeti a mérkőzést. Az első félidő 30 és a második félidő 15 percében van a váltás. Az egyik vezet, a másik kettő partjelző. Az új rendszernek állítólag az az előnye, hogy a közönség nem tudja majd határozottan, hogy bizonyos esetekben tulajdonképpen melyiket is kell megvernie és mindhárom játékevezető megmenekül. Ha azonban a közönség mégis mindhámat megveri, akkor a rendszer feltalálója — tévedett...

KÖZGAZDASÁG

A szállítójegyek és az áruszállítással kapcsolatos jóváírások mentesek a nyugtábeljegilleték alól

Bucuresti, június 29. Az április 1-én életbeléptetett módosított illetéktörvény szerint minden könyvelési jóváírás, áruszállítással kapcsolatos jegyzék és átvételi elismervény illetékköteles, oly módon, hogy az ilyen iratokra nyugtábeljegyet ragasztandó. Ez a rendelkezés súlyosan érintette az iparosokat és kereskedőket, akik azzal érveltek, hogy az árut forgalmi adó, számlábeljegyet, stb. címén így is sok illeték terheli. Az ipari és kereskedelmi képviselők intervenciójára a pénzügyminiszter 7677—1939. szám alatt rendeletet adott ki, hogy az áruszállítással kapcsolatos mindennemű könyvelési jóváírás, valamint az áruszállítással kapcsolatos szállítójegyek és elismervények mentesek a nyugtábeljegilleték alól. Eme rendelkezés továbbra is fenntartja a kereskedők és iparosok ama kötelezettségét, hogy a 3000 lejen felüli összegű árueladások alkalmával számlákat kötelesek kiállítani.

azt is, hogy az 1938. évben forgalomba hozott áruból mennyit szállítottak a hadseregnek és mennyi volt a polgári szükséglet fedezésére szóló eladott árumennyiség. Ha az illető a hadseregnek nem szállított az 1938. évben, úgy az adóhivatal igazolásában ez is megemlítendő.

A pénzügyminiszter felhívása a börgyárakhoz a nyersbőrelosztással kapcsolatban

Bucuresti, június 29. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben közli a börgyárakkal, hogy a nyersbőr elosztási kvótát augusztus 1-én állapítják meg és ezzel kapcsolatban július 15-ig minden börgyár forgalmát, kapacitását és szükségletét a következő iratokkal köteles igazolni: 1. Az illetékes iparügyelőség igazolása a vállalat kapacitásáról. 2. Az illetékes adóhivatal igazolása arról, hogy az 1938. évben mennyi forgalmi adót fizettek. Ez utóbbiban fel kell tüntetni

Amely börgyár július 15-ig ezeket az igazolásokat nem terjeszti be, elveszti a nyersbőr igénylésre vonatkozó jogait.

A postavezérigazgatóság utazókkal kapcsolatos inkasszótílalma súlyos zavarokat idéz elő a vállalatok pénzellátásában

Timisoara, június 29. Ismertettük a postavezérigazgatóságnak azt az intézkedését, amely lehetetlenné teszi a kereskedelmi utazók részére a vidéki inkasszó-tevékenységet. A postaigazgatóság legnagyobb szigorral tovább folytatja az ellenőrzést és mindazoktól az utazóktól, akiknél kétezer lejnél nagyobb összeget találnak, elveszik és lefoglalják a pénzt, abban a feltevésben, hogy inkasszált összegről van szó. A temesvári Utazókereskedők Egyesülete most terjedelmes beadványt készített, amelyben mindenekelőtt rámutat arra, hogy a kereskedelmi törvény, elsősorban pedig az alkotmány biztosítja a kereskedők szabad tevékenységét az egész ország területén, ha megbízottaik az iparkamara által kibocsátott igazolvánnyal rendelkeznek. Az a kereskedelmi utazó, vagy ügynök, aki ilyen igazolvánnyal rendelkezik, a kereskedelmi törvény 374-től 402-ig terjedő szakaszai értelmében felhatalmazást nyert arra, hogy főnöke nevében kereskedelmi ügyleteket kössön és pénzt felvegyen. Ugy az alkotmány, mint a kereskedelmi törvény idegen

helyeken való inkasszót és megrendelések gyűjtését engedélyezi. A postához való befizetést elsősorban a postának az a rendelkezése akadályozza meg, amellyel fém pénz csupán husz százalékban hajlandó elfogadni — mondja a továbbiakban a beadvány. — A vidéki kiskereskedőktől az inkasszópénz nagyrészt az utazó fém pénzben kapja, tehát a postánál való befizetés lehetetlen számára. Másrészt a kereskedő és az utazó közötti megbeszélés, rendelések eszközlése és számlák kiegyenlítése rendszerint déli 12 órától délután 3 óráig történik, amikor a kereskedő nincs üzletében elfoglalva, esetleg délután hat óra után. Már pedig a postahivatal úgy déliben, mint este hat óra után zárva van. Az utazó tehát nem folytathatná utját csak másnap, amikor a postahivatal már megkezdte működését. Már pedig a kereskedelmi utazónak, amikor vidéki körutára megy, rendszeres programja van és minden nap más helységet jelent. Az utazó számára már a főnöke meghatározza, hogy meghatározott napokon hol dolgozzék, tehát a postahivatalok

miatt bekövetkező félnapos, vagy egésznapos idővesztés egészheti programját felborítaná. Az inkasszó tilalom bémítolag hat a forgalomra és a normális kereskedelmi tevékenységre is — folytatja a beadvány. — Hétfőn a gyáriparos abban a feltevésben küldi el utazóját, hogy szombatig az inkasszópénz befusson. Szombaton ugyanis minden vállalatnak a munkabéreken, fizetésekön kívül nagyobb esedékességek vannak. Ha az utazó a péntekig felvett összegeket például Csernovichban postára adja, a pénz legfeljebb jövő hét keddjén, vagy szerdán érkezik meg, holott ha magával viszi, már szombaton megérkezhet vele. Ez a fizetésekben zavarokat okoz és a vállalkozó a váltóesedékességeket sem tudja idejében fizetni, a posta késedelme miatt. A beadvány végül gyakorlati példákkal is vázolja, hogy milyen lehetetlen helyzetet teremt az új rendelkezés. Az ellenőrzés során a kétezer lejnél nagyobb összeget, mint inkasszált pénzt elveszik, holott két-három hetes körútra menő utazónál gyakran nyolc-tízezer lej is van költségei fedezésére. A beadvány, amelyet az Utazókereskedők Egyesülete a Kereskedelmi Testületek Temestartományi Szövetségéhez továbbított, most a kereskedelmi és iparkamaránál van, amely minden bizonnyal magáévá teszi a tartalmát és lépéseket tesz a sérelmes és az egész gazdasági életre károsan kiható helyzet orvoslására.

Pótadó a telegkönyvi költségek fedezésére. Az igazságügyminisztérium 40.404. szám alatt leiratot intézett a pénzügyigazgatósághoz, hogy a folyó év április 1-től kezdődőleg a következő pótdókat kell szedni: szántóföldek után 0.50 százalék, legelők után 0.30 százalék, gyümölcsösöknek 1 százalék és városi házaknál 0.50 százalék. Ez a pótdó a telegkönyvek létesítésével kapcsolatos költségek fedezésére szolgál.

Zürichi árfolyamok (június 29.): Márka 177.90, holland forint 235.45, dollár 443.50, font 20.7637, francia frank 11.75, olasz lira 23.34, szlovákkorona 15.10, pengő 87.—, dinár 10.—, lej 3.25, zloty 83.62, belgas 75.425.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.45—143.52
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75.07—76.24
svájci frank	31.38—32.36
francia frank	3.78—3.88
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
csekkorona (Prága hivatalos)	4.68—4.77
szlovákkorona (Pozsony hiv.)	4.68—4.77
Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai tartottak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:	
angol font, 30%-os szabadkvóta	1535—1540
angol font, 20%-os kvóta	1436—1450
angol font, 40%-os kvóta	930—950
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	167
dollár, 30%-os szabadkvóta	330
svájci frank, 30%-os kvóta	72—75
francia frank, 20%-os sz.-kvóta	9.—
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9.80
belgas, 30%-os	56.—
svédkorona, 30%-os kvóta	87.50

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, június 30.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Németországról. 19.17: Német zene hanglemekről. 19.50: Felolvasás. 20.05: Kardalok. 20.35: Bucuresti-trió. 21: Monteverdi: Orpheus, opera. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven.

Jeruzsálem. Délután 1.30: Pontos idő, hírek. 2.10: Hangverseny. 5: Angol nyelvtanítás. 8: Tónach olvasás. 8.15: Hanglemek. 8.20: Előadás. 8.45: Pontos idő, időjárás, hírek héberül. 9: Hangverseny. 9.15: Pontos idő, időjárás, hírek angolul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 13.10: Énekszámok. 13.40: Hírek. 14.30: Országos Postászenekar. 15.30: Hírek. 18.10: A rádió szalonzenekara. 19.10: Sport. 19.20: Felolvasás. 19.50: Hanglemek. 20.15: Hírek. 20.25: Az én rádióműsorom. 21.20: Közvetítés a Wander-gyárból. 21.50: Cigányzene. 22.40: Hírek. 23: Operaház zenekar. 24: Táncclemek. 1.05: Hírek.

HA pontos, gyors és megbízható palesztinai információkat akar, forduljon bizalommal az Uj Kelet palesztinai információs osztályához

Az Uj Kelet kiadóhivatala megállapodott a „Hamadrich“ információs irodával (Tel-Aviv), amely dr. S. Kochavi (a romániai Zsidó Párt volt főtitkára) vezetésével áll és Palesztina elismerten legjobb információs szervezete.

Az Uj Kelet palesztinai információs osztálya felvilágosításokkal szolgál:

1. Kereskedelmi ügyekben
2. Ipari alapítások, vámtarifák, munkaviszonyok kérdésében
3. Biztosítási ügyekben
4. Személyi- és családi ügyekben
5. A palesztinai elhelyezkedés minden ágában
6. Pénzbefektetési és ingatlanvásárlási ügyekben.

A Hamadrich elvállalja:

1. Ingatlanok kezelését
2. Ültetvények és mindenfajta földbirtokok adminisztrálását
3. Kereskedelmi és magántermészeti megbízások elintézését.

Az információkra vonatkozó kérdéseket kiadóhivatalunk továbbítja a Hamadrich irodához. Egy egyszerű információtól 100 (egyszáz) lej, amely az információkérésrel egyidejűleg küldendő be kiadóhivatalunkhoz.

Mir...
Három figy...
sajátos fel...
Különvélem...
ben, amely a...
jedt. A profét...
Kávil, hanem...
a hibát.
A mandátá...
folytat. Ez m...
Nagy-Paleszt...
mert azt rem...
magmózdul m...
Az orosz for...
szervezet leg...
ágot. A We...
font nem gyű...
ágot repreze...
tása is. Eln...
folyt abban a...
várt. Eldörd...
felénk kiáltó...
jelent a Chur...
amely voltak...
fejével írdót...
csillnek. A li...
hasította Tra...
és csak 1...
a Balfour-dek...
továbbá a gaz...
bevéndorlás...
Mj történt...
tettük talán...
arra, hogy a...
calom jön szá...
hogy pótljuk...
A régi cion...
tinsky exodus...
ru ördögét sz...
gyelországi g...
ágot hozott...
kezde elvesz...
síkik kormány...
küliek ellátás...
sok azon tépe...
okosabb lesz...
Napirenden v...
bözekek és a...
mandatárius...
szükségessé...
kibővített J...
1929 véres es...
A helyzet...
mány Fehér...
ban. Anglia...
book mellé áll...
bennük.
De ez a ma...
aitott ki ber...
testvérvharco...
érte el a kül...
olyan zsidók...
jessen idegen...
Akadtak, ak...
számban, ara...
prosperity ide...
tunk el, romb...
dorlok kopogt...
nemcsak zsid...
benek, de egy...
suk, csipetnyi...
itt felhasznál...
sajnálni lehet...
amint a Bal...
nem a szívéve...
vel.
Ezre felhan...
tés. Megjelen...
konzervatívok...
nem a végső o...
meztetés. Hisz...
pitanák meg...
könyv tehát...
munkra. Ezt...
málmunk. Meg...
minden zsidó...
bomörüljön...
ség álljon, am...
hoz, hogy kif...
zentálja a zsi...
békesség és az...
tadva célt ér...
A Fehér Kö...
get bennünke...
könyv. De me...
ezt a rosszat...
ha józan ösz...
sarjad ki a ny...
hat a zsidóság...
Rejtély cím...
arab-kérdésr...
ben tükröződik...
jébe, hogy il...
ilyen se-keze...
és megütödv...
tása a cionist...
Az angol sa...
teni az arab...
vagy attól, ho...
ilyen az egyik...
sük szerint...
Akad olyan...
arab fellachok...
letképpen a k...
Az arabok...
annek az orsz...
sze. Ezek az...
arabok többs...
régén jött az...
és a keresztén...
ts. Judea

Miről ír a palesztinai sajtó?

Három figyelemfelhívó címe Jicchák Livnics sajtós felfogású cikkének. Különvéleményt jelent be a köznittel szemben, amely a legújabb Fehér Könyvről értekezik. A proféták útját követi és nem a népen kívül, hanem mindegyiknél a népen keresi a hibát.

A mandatárius hatalom reális politikát követel. Ez még nem főbenjáró bűn. Először Nagy-Palesztinát ígerte oda a zsidóknak, mert azt remélte, hogy az egész zsidó nép megmozdul majd a felépítésére. Csak az orsz. forradalom lekapcsolta a cionista szervezetet legfőbb erősségét, az orosz-zsidó pártot. A Weizmann által követelt 25 millió font nem gyűlt össze. Készt az egész zsidó-ságot reprezentáló Jewish Agency megalapítása is. Ehhez képest az országépítés nem folyt abban a tempóban, ahogyan Anglia elvárta. Először tehát az első riasztó-lövés, felénk kiáltott az első figyelemfelhívás: megjelenik a Churchill fehércsillag (1922. június), amely voltakként Herbert Samuel kezével fejezték le, és csak a nevével viseli Churchillnek. A liberális kormány fehércsillagot lebasztotta Transzjordániát birtokállományunkból és csak Nyugat-Palesztinát hagyta meg a Balfour-deklaráció területének. Bevezette továbbá a gazdasági-felvévő-képesség elvét a bevándorlás szabályozójaként.

Mi történt erre a mi táborunkban? Megértettük talán a figyelemfelhívást? Rábédreztünk arra, hogy a világ urai előtt csak a reális hatalom jön számításba? Hozzáálltunk-e rögtön, hogy pótoljuk, amit elmulasztottunk?

A régi cionisták tábora megbomlott Jaho-tinsky exodus által. Revizionisták a beháború örököit szabadították rá a jisivura. A lenyegelt gazdasági válság miránk is válságot hozott, munkanélküliséget. A jisiv kezde elveszíteni a fejét. Akadtak köztünk, akik kormányzati akartak a munkanélküliséget ellátásáról gondoskodni. Megint mások azon tépelődtek, hogy a chalucákat a legokosabb lesz visszazsárolni szülőföldjükre. Napirenden voltak a gazdasági összekülönbözések és a politikai csatapaták, amelyek a mandatárius hatalom közbelépését tették szükségessé. És még mielőtt létrejött volna a kibővített Jewish Agency, ránszakadtak 1929 véres eseményei.

A helyzet konzervenciáját a munkáskormány Fehér Könyve vonta le 1930 májusában. Anglia elhúzódott mellőlünk és az arabok mellé állott. Mert több erőt látott meg bennünk.

De ez a második figyelemfelhívás sem jözozott ki bennünk. Folytatattuk az ostoba testvérharcot, amely Arlosoroff halálában érte el a kulminációs pontját. A német alija olyan zsidókat hozott az országba, akik teljesen idegenek voltak a cionista ideológiától. Akadtak, akik fiók Amerikát láttak az országban, aranyat ásni jöttek csak ide. A prosperitá idejében rengeteg tőkét pocékolunk el, romboltunk szét. Végül olyan bevándorlók kopogtattak az ország kapuján, akik nemcsak zsidó szellemi szempontból mincstelenek, de egyébként is. Nincs egy árva garasuk, csipetnyi felkészültségük sem arra, hogy itt felhasználhassuk őket. Ezeket a zsidókat sajnálni lehet. Az angolok is sajnálják őket, amint a Baldwin-alap mutatja. De politikát nem a szívvel csinál az angol, hanem a fejével.

Erre felhangzott a harmadik figyelemfelhívás. Megjelent az 1939-es Fehér Könyv, a konzervatívok Fehér Könyve. Még mindig nem a végső döntés, még mindig csak figyelemfelhívás. Hiszen csak öt év eltelté után állapítanak meg, hogy mi a teendő. Az új Fehér Könyv tehát ötvennyel egéruat enged számunkra. Ezt az időt alaposan fel kell használnunk. Meg kell szíjnön a pártoskodás, minden zsidó erő egyetlen szervezetben kell tömörüljön és e szervezet élén olyan vezetőség álljon, amelynek elég tekintélye van ahhoz, hogy kifelé és befelé egyképpen reprezentálja a zsidóságot, kijelölje az utakat, a békeség és az építőmunka útját, amiken haladva célt érünk.

A Fehér Könyvben nagy veszedelem fenyeget bennünket. Rossz könyv ez a Fehér Könyv. De még mindig módunkban van, hogy ezt a rosszat jóra fordítsuk. Ebből a rosszból, ha józan öszszefogás, munkánk felfokozása sarjad ki a nyomában, még nagy jó származhat a zsidóságra.

Rejtély cím alatt ír Móse Smilansky az arab-kérdésről, ahogy az angol sajtó cikkében tükröződik. Mert sehogysem megy a fejébe, hogy ilyen öszsze-vissza gondolatok, ilyen se-keze-se-lába felfogás él Angliában és megütödvé kérdezi, hát ennyire semmi hatása a cionista felvilágosító munkának?

Az angol sajtó egyrésze meg akarja menteni az arabokat a zsidók uralmi terveitől, vagy attól, hogy elűzzék őket a földről, amelyen az egyik publicista szerint 1300, a másik szerint éppenséggel 2000 év óta élnek. Akad olyan is köztük, aki a földönfutóságot tett arab fellachokról cikkezik. Smilansky feleletképpen a következőket állapítja meg:

Az arabok egyrésze tényleg ősrégi lakója ennek az országnak. Egy egészen kicsiny része. Ezek az arabok a zsidók ivadéka. Az arabok többsége azonban nem olyan nagyon régen jött az országba. Ez kiviláglik a zsidó és keresztény utelírásokból, de egyéb jelekből is. Judeának majd minden falujában

olyan arabokra akadhatnak, még pedig nagy számban, akiket egyiptomiáknak neveznek. Ezek Ibrahim pasa hódításával egyidőben kerültek Palesztinába. Miután pedig ez az Ibrahim 1831-ben nyomult be ide, nem lehetnek olyan őslakói Palesztinának, amint az angol sajtó egyes munkásai hiszik. Smilansky maga is ismer tucatszámra arabokat, akiknek apjuk, vagy nagyapjuk jött ide Egyiptomból. Még ma is többszörös rokoni kapcsolatok fűzik őket az ottani arabokhoz. Az araboknak egy másik része éppenséggel az új jisiv korában vándorolt be Szíriából és ma is több közösséget tart ezzel az országgal, mint Palesztinával. Egy harmadik részt mograbinek, azaz marokkóknak ismerünk, mert a francia foglalás után jöttek Marokkóból ide. Egy negyedik részről közismert, hogy Indiából jött, az ottani forradalmak elől menekültek az utolsó száz évben.

A beduinok túlnyomó többsége is az elmúlt században került át Palesztinába. Az éhség, vagy a vérbosszútól való félelem kergette át őket ide Délről, Szináj pusztájából, vagy Keletről, a Szir sivatagból. És hány ezer kurd é Palesztinában, aki az utóbbi évtizedek alatt menekült ide a hegyekből!

Egyáltalában nem tóditok, ha megállaítom, hogy az ittlakó arabok fele, nem jött ide korábban, mint a szana-szejelről idebúdul zsidók, — ahogy a szótárunk a mi bevándorlásunkat nevezi. Most lássuk, hogyan fest az arabok ellődözése atyáik földjéről?

Könnyű a munkánk. Elég, ha angol vizsgálóbizottságok adataira hivatkozunk. Ezek szerint az utolsó évtizedben legfeljebb néhány tucat földműves arab maradt földtelenül. Az ilyenek azonban mindenütt és minden néppel megessik. És itt is, Palesztina földjén a zsidók hozzátévese nélkül esett meg. Mi egyetlen arabot sem tettünk hontalanná, földönfutóvá.

Es hogyan lehet az arabok kiüldözéséről beszélni, amikor a hivatalos statisztika bizonyítja, hogy az arabok száma megkétszereződött a zsidók letelepedése óta? Hogyan vág össze ez a kettő: kiüldözés és kétszeres lélekszám? A hivatalos statisztika arra is rávilágít, hogy az arabok történetesen azokban az országrészekben szaporodtak, ahol a zsidók letelepedtek és ott csökken a számuk, ahová nem költöztek be zsidó.

Béer Seva kerületében például nem laknak zsidók. Itt 1922-től 1931-ig 22.213 lélekkel csökkent az arabok száma, holott az országos átlag szerint 16.383-mal kellett volna növekednie. Azaban 4349 lélek hiányzik. Itt sem laknak zsidók. Ellenben az azai kerület északi része már az arab telepekkel határos. Itt egyszerűen 4222 arabbal több él, mint a természetes szaporodás alapján kellene. Béer Seva kerületéből, amely megmenekedett a zsidóktól, mind idecsödülték a zsidók szomszédságába, Ramle és Jaffa kerületében, ahol a zsidó letelepülés öszszpontusult, 52.320 főnyi az arabok szaporodása. Levonva a természetes szaporodást, 33.195 lelket tesz ki a többlet. Ugyanígy alakult a helyzet Tul-Karem és Haifa kerületeiben is. Itt 16.296 főnyi a természetes szaporodást meghaladó többlet. Akkó, Nazaret, Bet Sán, Tiberiát, Cefat kerületeibe 15.061 arab vándorolt be, mert itt mindenütt a „fosztogató” zsidók élnek. Ellenben az istenáldotta, vagyis zsidómentes Dzsennin, Szichem (Nablus), Chebron kerületekben 5000 főnyi hiány mutatkozik, sőt ha a kerületi székhelyet kivonásztjuk, éppenséggel 7000 főnyi hiány.

Nézzük Eimin Huszeini szabadságharcának 1931-6. éveiből az adatokat. Kiderül, hogy az arabok tömegesen vándoroltak a zsidó telepek közelébe. Otthagyták földjeiket a zsidómentes tájakon és öszszcsödülték a zsidó telepek mentén, mert itt keresni lehet. Az álmok-álma pedig Tel-Aviv. London és Párizs kutyá hozzáképest az arabok elképzelésében.

Es a mese arról, hogy Palesztinában nincs föld a zsidó telepítés számára? A Negeveben csekély tizenkétmillió dunámon 37.000 beduin él. (A számuk egyre fogy. 1922-ben még 73.120-an, 1931-ben már csak 50.907-en voltak). Adjon az angol kormány chartert a zsidóknak. Kötelezzük magunkat, hogy családonként 100 dunám öntözött földet adunk nekik és sátruk helyett házat. Ez csak nem

kifosztás, ellődözés, szolgasorba alázás? És a sokszázézer dunám föld az ország egyéb területein, amelyek nincsenek becsületesen megművelve? A sokszázézer dunám tengeri homok, szikla, posvány? Hát ezekre vajjon ki vetett szemet? És kit semminznek ki a zsidók, kit üznek el, ha ezeket művelés alá fogják?

A bécsi zsidók mai helyzetéről számol be Julius Löwy, aki a Wolffsohn elnöksége alatt vagy egy esztendőn át a cionista szervezet központi lapját, Die Weltet szerkesztette, régi osztrák-zsidó publicista és csak nemrégiben mentette át életét Palesztinába.

1938 márciusában 170 ezer zsidó lakott Bécsben. 1939 májusában már csak 71 ezer. Esztendő alatt vagy százezer zsidó futott szét a világ minden részébe Bécsből. Legfeljebb 15 ezer tudott magának új hazájában kenyeret kivevkedni. A túlnyomó többség nyomorúságba süllyedt. Az Auszriában megmaradtak kérésbejött körülmények között élnek. Sőt nem is élnek már: haldokolnak. A bécsi zsidók fele a hitközség népkönyháim kosztol. Ezek a könyhák havi másfélmillió márkás költséggel dolgoznak. A kivándoroltak többsége 20-60 éves volt. Bécsben az öregek, betegek, magatehetetlenek maradtak. A hitközség hat új aggmenházat rendezett be számukra. A Bécsben maradt zsidók nem rohamozták meg többé a konzulátusokat, elűldözés, szolgasorba alázás?

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A THALIA PREMIERMOZGÓ MUSORA

A Fekete Sas lecsap. Második és befejező rész, amely önállóan is tökéletesen élvezhető legszenzációsabb kalandok sorozata a Fekete Sas végső győzelmével.

A ROYAL MOZGÓ MUSORA:

A kánikula ellenére is világfilmet mutat be Eleonor Powell legújabb filmje, melyben három olyan táncszóma van, melyet még nem láttak: Honolulu. Tökéletes rendezés. Szellems. Mulatságos. Zene méla havai muzsika. Előadások: 3.20, 5.20, 9.30. Számozott jegyelővétel. Tel. 37-05. Előtte premier journal: Metro és Fox.

AZ URANIA MOZGÓ MUSORA:

Szenzációs dupla műsor! 1. Barnabé. Minden jelenetében mulatságos vigjáték, főszerepben: Fernandel világhírű francia komikus. 2. Nina Petrovna csodálatos hazugsága. Melyen megrendítő szerelmi dráma, főszerepben: Isa Moranda, Fernand Gravey.

A SELECT MOZGÓ MUSORA:

Rendkívül dupla műsor! 1. Onagysága detektívje. Ellenállhatatlan humor, szellemes francia vigjáték, főszerepben: Fernandel, Ginette Leclerc és Elvira Popescu. 2. Bűnök fia. Pierre Loti közismert regényének csodásan szép filmváltozata, főszerepben: Madeleine Ozery, Louis Jouvet.

A CAPITOL MOZGÓ MUSORAI

A francia szobalány. Az itteni Magyar Színházban is nagy sikerrel játszott vigjáték kiváló filmváltozata, főszerepben: Olympia Bradna és Ray Milland.

RIO MOZGÓ MUSORA:

Ma: 3, 6 és 9 órakor két világláger! Egy helyár! I. Ez az éjszaka a miénk. (Tovaris). Az évad legnagyobb szenzációja. Fősz.: Charles Boyer és Claudette Colbert. II. Gyilkosság történt. Izgalmas gangsterdráma. Fősz.: Edward G. Robinson, Ruth Donnelly és Williard Parker. III. Híradó. Kív. műsorunk: I. Tarakanova hercegnő. II. A tanár ur. Fősz.: Harold Loyd.

Felgyújtott egy kazal szénát, hogy szalonnát süssön. Nagybányai tudósítók jelentik: Mindenki ismeri a bányavárosban Kolin Sándort, a vörös szakálu „énekes koldust”, aki arról jellegetes, hogy házal, énekel és koldul. Évtizedek óta él az énekes koldusból és senkiesem tartja épelméjűnek. A múlt nap a hegyekbe ment, ahol az egyik szőlőtermést rongálta. Onnan a tulajdonos kiutasította és akkor Bud Vasile rendőr-mester bérelt kertjébe ment, ahol egy 2000 lej értékű kazal szénát felgyújtott és amikor a széna tüzlángban állott, nevetve mondta, hogy szalonnáért és kenyérért megy, hogy süssön magának. De erre már nem volt ideje, mert bekisérték a rendőrségre, ahonnan az ügyészségre küldték. A tiltózkodó voltak ki és otították el a tüzet.

lokát. Tudják, hogy hiába fáradsanak. Viszont megnőtt a forgalom a Palesztina Hivatásban. A zsidók undorító piszkálása továbbtart. A házkutatások, az ucca és ablakmosásra hurcolások rendületlenül divatoznak most is. Azokban az uccákban, ahol közhivatalok, vagy éppenséggel minisztériumok vannak, nem járhat zsidó. A 2, 9 és a 20. kerületben egész házsorok állanak elhagyottan. Zsidók laktak bennük ezéltől, akik kivándoroltak, vagy elpusztultak a fogságban. Kereseti lehetőség nincsen. A zsidók a kivándorlásban reménykednek. Abban, hogy az amerikai kongresszus 20 ezer 14 éven aluli gyermek bevándorlását fogja engedélyezni Ausztriából, s hogy Palesztina is befogadhat vagy tízezer gyermeket. Ez a gyermekkivándorlás anyagilag és lelkiileg egyképpen tehermentesítene a bécsi zsidóságot. A Dachauból és Buchenwaldból elbocsátott foglyok közül Sanchai-ba igyekeznek ezer zsidó. Ez az egyetlen hely, ahová még bejuthatnak. A lelkiállapot az anyagi helyzethez hasonló: kétségbejött. A hallgatás csendje telepedett rá a zsidókra. Hangtalanul, sirás nélkül tűrnek. Érzéketlenül veszik tudomásul, hogy ez a jobbarát, vagy amaz a rokon elpusztult, vagy odébáltott az országból. Csak a tömeges leartóztatásokra reagál még a zsidók idegzet. Az élelmiszerekért kétszeres-háromszoros árakat fizetnek, akiknek még van pénzük, hogy egyet-mást vásároljanak. (B. — J.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Szávanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elvesztett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szávanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közzétehetünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózzott leveleket továbbítunk.

Borszéken Blum villa megnyit. Kitűnő szobák, olcsó árak.

Foto-Artist Friedmann gyermek fényképezés. Cluj, Str. Reg. Maria 46.

Jüdisches Lexicon ötödik kötetét megvételre keresem. Fischhoff Cluj, Aurel Vlaicu 8.

Kiadó július 1-re inoform berendezésű, kertre néző, verandás, gyönyörű sarokszoba, belőle nyíló fürdőszoba, telefon- és zongorahasználatú is disztinyvált úriembernek. Str. Baron Pop 13., II. e. 7. ajtó.

Fizető vendég, fiatal tisztviselő, nyaralnia 2 hónapig fenyes magaslati helyen földirtokosnál teljes ellátással. Ujhelyi, Cluj, Str. Clemenceau 5/II.

Molnárok használják ki a bucaresti hónapot és fedezték szükségletüket selyemszítokban, ismert márka „GOLDEN ANCHOR”, valamint malongépekben és malomcikkekben a legolcsóbb árak mellett közvetlenül a Societatea Paucker-nál, Bucuresti, Str. Brancoveanu 9, a főposta mellett. Rendelések levélelileg is.

Dr Hollóné Breder Erzsébet nagyváradi nyaralója, Hamburg Szerén közreműködésével, ideális vakációt nyújt: étvágytalan, ideges, környezetváltozásra, bizokurára és üdülésre szoruló gyermekeknek. Oradea, Calea Demetriad 2. Vie. Érdeklődni Kolozsváron: Hamburg Szerén, Calea Traian 9. szám.

Kiadó azonnalra vagy augusztus elsejére egy szoba, elő- és fürdőszoba lakás kert udvarban. Marechal Foch 45.

Angol és francia nyelvtanár, külföldön képzett, nagy gyakorlattal, modern módszerrel, csak az illető nyelven órákat ad. Biztos eredmény. Érdeklődni: Telefon 37-88 délelőtt 10-12 között.

Kéreszek azonnalra ügyes kirakatredező és kiszolgáló segédet. Spietz Béla rőfös és divatáruháza Satumare.

Sürgösen eladó: Andrei Muresan negyében Str. Pop Reteganu No 22, a Vulcan uccából a harmadik ucca balra és az első jobbra, új ház 2x1 szoba, konyha, vagy 3 szoba konyha, betonpince, 900 m² kert 66 gyümölcsfával 365.000, amiből 100.000 lej bankadósság, mely 3 év alatt fizetendő.

Sürgösen eladó bekerített telek 900 m² 165.000 lej, amiből 50.000 bankadósság, mely 3 év alatt fizetendő. Str. Pop Reteganu 24.

Eladó kis nyitott sportkocsi, Cytron márka, benzinfogyasztás 6½ kg, jó állapotban, 20.000 lejért. „Incredere”. Piața Unirii 18.

1939. június 30. Hírek.

1939. június 30. Hírek.

1939. június 30. Hírek.

UJ KELET Legújabb hírek

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Párizs, június 29. Külföldön az a hír terjedt el, hogy Daladier miniszterelnök június 27-én elhangzott beszédében két új kontingens fegyverbe hívását jelentette be. A csütörtök reggeli lapok idézik a hivatalos lapban megjelent cikk erre vonatkozó részét, amelyből kitűnik, hogy Daladier szó szerint a következőket mondotta: „A törvény értelmében fegyverbe hívtunk néhány tartalékos csapatot. Nem áll módomban megmondani, hogy ezeket szeptemberben, vagy októberben fogjuk szabadságra küldeni, miután egyetlen felelős ember sem tudna kitérni azon eshetőség elől, hogy ha a nemzetközi helyzetben nem következik be enyhülés, ne legyen ebben az időben legalább két korosztály fegyverben.

Létrejött a német-olasz légügyi egyezmény

Róma, június 29. A Messagero című lap Ville tábornok olasz légügyi államtitkár berlini tárgyalásait kommentálva, megállapítja, hogy az olasz-német katonai együttműködés ma már részleteiben is teljesen kidolgozott. A két állam aviatikája között létrejött megegyezés révén, amely kiegészíti a szárazföldi és tengerészeti hadseregek között már fennálló egyezményeket. A légi fegyver a fiatal népek fegyvere, amelyek nem akarják alávetni magukat a plutokráciák és öreg nemzetek hegemoniájának. Olaszország és Németország a világ legerősebb légitartója felett rendelkezik és senkinek sem engedik meg, hogy ezt az abszolút felsőbbéget elragadják tőlük. A tekintélyállomásokkal szembeni bármely bekerítési manőver hiábavaló ezen erővel szemben.

Tenger-nap Lengyelországban

Varsó, június 29. Csütörtökön egész Lengyelország a tenger napját ünnepelte. A városi ünnepség keretében Moszcicki köztársasági elnök beszélt, aki kiemelte a Balti tengerpart jelentőségét Lengyelország számára.

Meghalt a jugoszláv közlekedésügyi miniszter

Belgrád, június 29. Mehmed Sapho jugoszláv közlekedésügyi miniszter csütörtökön reggel ötvenhat éves korában szívinfarktus következtében meghalt Belgrádban. Sapho a jugoszláv muzuimánok közösségének elnöke volt. Az utóbbi időben a jugoszláv radikális unió alelnökének tiszttségét töltötte be.

Katasztrófális méreteket ölt az áradás Bulgáriában

Szofia, június 29. Az áradások szerdáról csütörtökre virradó éjszaka Sevlevo községben nagy károkat okoztak. A Rossita patak elmosta az útjában lévő összes hidakat és 150 házat rombolt le. Eddig 16 holttestet halásztak ki a vízből, további ötven személy eltűnt. Attól tartanak, hogy ugyan csak az áradás áldozataivá váltak. Nevrokopban egy háromtagú családot halálra sújtott villám. Pevlikániban ugyancsak több személy eltűnt.

Julius elsején zajlik le a spolettoi herceg és Irina görög hercegnő esküvője

Firenze, június 29. A spolettoi herceg és Irina görög hercegnő esküvője a piemonti és aostai hercegek lesznek a tanúk. Az esküvő Julius elsején zajlik le. Irina hercegnő tanú Pál görög trónörökös és György herceg a görög és dán királyi család fejei lesznek.

— Moritz Geiger Szigeten. A szigeti Keren Hajjeszód akció július 2-án veszi kezdetét. A vasárnap tartandó mitingen Moritz Geiger, a jeruzsálemi főiroda delegátusa fog előadást tartani. Mendelovits Antal, a Keren Hajjeszód szigeti elnöke sok hozzáértéssel és körültekintéssel végezte el az előkészítés munkáját, mely körülmény hivatva van nagy mértékben biztosítani a Keren Hajjeszód sikerét.

Amerika közvetít London és Moszkva között

Újabb nehézségek az angol-orosz tárgyalásokban

LONDON, június 29. Itteni körök értesülése szerint Londonban és Moszkvában Amerika részéről közvetítő lépéseket tettek, a London és Moszkva közötti tárgyalások nézeteltéréseinek elsimitására. Hír szerint a londoni és párizsi amerikai nagykövetek játszik a közvetítő szerepet. Ugyancsak Londonból jelentik, hogy a Távolkeleten is közvetítéssel próbálkozott meg Amerika. Egyes beavatott körök szerint ezzel magyarázható, hogy a tokiói kormány elfogadta az angol javaslatokat.

MOSZKVA, június 29. A német távirati iroda jelent: A felhivatalos „Pravda” című lap mai számában Snadov a Politbüro tagja, a leningrádi pártkerület vezetője és Sztalin egyik bizalmas tanácsadója, „Anglia és Franciaország nem akarnak egyenjogu szerződést kötni” cím alatt vezércikkben foglalkozik az angol-francia-orosz tárgyalásokkal, amelyekről azt állítja, hogy zsákutcába jutottak. A tárgyalások hetvenöt nap óta folynak. Ebből 17 napot vett igénybe a szovjet választások előkészítése, és 58 napig tartottak az angol-francia előkészületek és diplomáciai manőverek. Anglia ezzel szemben feltűnő gyorsan megtudott egyezni Lengyelországgal és Törökországgal. Londonban és Párizsban úgy látszik, hogy Szojvetország szolgaként vállalja az egyezmény terheinek viselését. Ily esetre, vagyis arra, hogy másnak a gesztenyét kikaparják, szabad és független állam nem vállalkozik.

Merényletek és ostromállapot Tel-Aviv körzetében

Ibn Saud jegyzéke az iraki kormányhoz Palesztina és Sziria ügyében

Jeruzsálem, június 29. Tel-Avivban és a környező falvakban csütörtök reggel több revolverlövésvel megölték öt arabot, míg ketőt megsebesítettek. Rechobotban, ahol négy merényletet követtek el és egy zsidót súlyosan megsebesítették, tegnap kihirdették az ostromállapotot.

Jeruzsálem, június 29. A telavivi és környéki zavargásoknak tíz halott és három sebesült áldozata van. Pénteken délután négy óráig a Tel-Avivval való bármilyen közlekedést betiltották a hatóságok.

Kairó, június 29. Egy egyiptomi lap jelentése szerint Ibn Saud jegyzéket intézett az iraki kormányhoz, amelyben megállapítja, hogy Palesztinában az angolok és zsidók, Szirában a törökök és franciák veszélyeztetik az arabok létérdekeit. Saudi Arabiát ez a veszély nem fenyegeti, Ibn Saud azonban az arab szolidaritás alapján aggodalommal néz az események alakulása elé és figyelmezteti az iraki kormányt, hagyjon fel eddigi magatartásával, amely csak az arab-ellenes törekvések malmára hajtja a vizet.

A Thalia Mozgó ajándéka

A közönség kívánsága parancs! Azok részére, akik még nem látták

A FEKETE SAS

első részét

mindkét részt egy helyért

egyszerre mutatják be ma, péntektől!

Roosevelt váratlanul visszatért üdüléséből Washingtonba

Roosevelt-Cardenas találkozó készül

Washington, június 29. (Rador.) Roosevelt, aki Hyde Park-ban üdült, váratlanul visszatért Washingtonba. Feltételek szerint azért szakította meg szabadságát, hogy a kongresszust rávegye olyan sürgős törvényhozási intézkedésekre, melyek ismét biztosítják számára a valuta-ellenőrzést, mert a szenátus — mint ismeretes — megtagadta az elnök ellenőrzési jogának meghosszabbítását.

Mexico, Cityből jelentik: Amint Mexikó

Cityből közlik, a mexikói szenátus több tagja azon fáradozik, hogy egy Cardenas-Roosevelt találkozót hozzon létre ezen a nyáron. A mexikói államfő ugyanis nyári pihenőjét Alsó-Kaliforniában fogja tölteni, míg Roosevelt elnök Kaliforniában nyaral. Politikai körökben ennek a találkozásnak igen nagy fontosságot tulajdonítanak, mert ettől a világháború óta összegyűlt ellentétek tisztázását remélik.

Megkezdődtek az angol-japán tárgyalások

Chamberlain bejelentése az alsóházban

London, június 29. Mint röviden közöltük Chamberlain miniszterelnök az alsóházban tegnap bejelentette az angol-japán tárgyalások megindulását.

— Az előzetes brit és japán érintkezések eredményeként — mondotta Chamberlain — megbeszélések indultak meg Tokióban és reméljük, hogy ezek során sikerül tisztázni az összes tiensini kérdéseket. Igyekezzünk elsősorban azt elérni, hogy a tárgyalások folyamata alatt a tiensini zárlatot felfüggesztjük, vagy legalább is lényegesen enyhítsük. Abban a reményben, hogy Tokió

ezirányu megkeresésünket méltányolja, egyelőre nincs szándékunkban a kérdést a Népszövetség elé vinni. Ezzel szemben nem tagadhatjuk, hogy Svatovban a helyzet még mindig igen feszült, ugyszintén Fucauban és Uemceuban is, ahol a japán tengerészeti hivatal azon kérésüket, hogy a zárlatot és az öböl elhagyását elrendelő végzést szüntesse be, elutasította.

Tokió, június 29. A japán Domej ügynökség jelenti, hogy július 1., vagy 2-től kezdve a tiensini angol és francia engedélyes területek blokádját megszigorítják.

Ez a jelentés arra mutat, hogy a japán hatóságok nem sok bizalommal viseltetnek a Tokióban ma kezdődő angol-japán tárgyalások iránt.

Anglia tiensini főkonzulja Tokióba utazott, az angol-japán tárgyalásokra. Az engedmény angol alattvalói aggodalommal néznek a tárgyalások elé. Az engedmény ellátása jelentős mértékben megjavult. Ma délelőtt elegendő élelmiszert lehetett kapni a piacon. A vámsorompónál az áru átvizsgálása kevésbé szigorú. A japánok utának engedtek egy uszályhajót, amelyet előzőleg a Hay folyam torkolatánál feltartóztattak.

Róma, június 29. (Rador.) A Giornale d'Italia tokiói jelentése szerint a japánok július 7-én fogják proklamálni a kínai szövetségi kormány megalakulását, amikor második évfordulója lesz a kínai hadműveletek megkezdésének.

Ottava, június 29. (Rador.) A kanadai kormány azon szándékának adott kifejezést, hogy Tokióban tiltakozni fog a csang-tani angol lelkész és nejeinek halála miatt, akik japán repülőátadás következtében veszítették életüket. A tiltakozás megtörténik annak ellenére, hogy a hankei japán konzul sajnálkozását fejezte ki a történetek felett.

Tokióba utazott a tiensini angol és japán konzul

Tiensin, június 29. Herbert angol főkonzul hajón Tokióba indult. Sanak, a tiensini japán főkonzul, szintén utban van a japán főváros felé.

— A japánok megszigorítják a blokád

Mint Sanghajból jelentik, a japán hatóságok bejelentették, hogy néhány nap múlva még jobban megszigorítják a tiensini blokád, mert nem bíznak a japán-angol tárgyalások sikerében.

A király beszéde a hegyivadászok hősi halottjairól

Bucuresti, június 29. Tg.-Neamțban ma délelőtt ment végbe az első hegyivadász-zászlóalj hősi halottai emlékművének leleplezése az uralkodó és a kormány tagjainak jelenlétében. Az emlékbeszédet Radulescu tábornok tartotta. Öfelsége válaszában méltatta a hegyivadászok első zászlóaljában kapta. Az uralkodó ezután kegyelettel emlékezett meg a hősi halottokról és kijelentette, teljesen bizonyos vagyok abban, hogy az utódok, ha szükség lesz rá, méltók lesznek az első zászlóalj hőseinek emlékéhez.

Az ünnepélyt bankett követte, amelyen az uralkodó a hegyivadász-zászlóaljhoz fűződő emlékeit elevenítette fel.

A lengyel lapok Calinescu miniszterelnök tegnapi beszédét méltatják

Varsó, június 29. A lengyel lapok vezetőhelyen közlik Calinescu miniszterelnöknek a válaszfelirati vita során elmondott beszédét, a következő címek alatt: „Románia határai érinthetetlenek”. „Románia nem hátrál meg semilyen áldozat elől”. „Románia megvédi területi épségét”. „Románia nagy erőfeszítése a nemzetvédelem terén”.

Kilenc olasz flottaegység Barcelonában

Barcelona, június 29. Csütörtök reggel félkilenc órakor Barcelonába érkezett az olasz flotta kilenc egységből álló hadosztálya.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. Nyomása Cluj, Strada Barou L. Pop 10. Telefon: 18-60.

HUN DE IMPREMAT